

ONZE VOGELS

42e jaargang no. 4, april 1981

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt, D.J. Prinsen en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.

2e Voorzitter: (wnd.) G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag.

Commissaris: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Daifsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: wnd. P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (05100) 6 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 450,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 40,00, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wendt men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Althuis, Zevenhuizen 5,
9064 DE Oudkerk, telefoon (05103) 27 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.M. Lupsan, Mosterdhof 168,
6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

P.J. van Damme, Molenwater 61,
4331 SE Middelburg, telefoon (01180) 1 30 97
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Auriollaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 30,00 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnement OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
25 mei 1981

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B. v. V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod“.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 7242 EP Lochem.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

IN DIT NUMMER

	pag.
De Himalaya boomekster	148
Mijn kweek met lentepapegaaitjes	149
De zilversatinet	151
De bruinnekmusgors	152
Kweken met: Rosella's, Japanse nachtegaal, Abessijnse astrilden en Geelsnavel Peruduifjes	155
Donkerstralers	159
De oranjeborst zebravink	161
Voor de zangkwekers (Harzers)	162
Laughing Jackass	164
Pracht en praal: pauwen	166
Een zeldzaamheid of niks bijzonders	171
Eetbare zaden uit eigen tuin	172
Vlasleeuwebekje	173
Grasparkieten allerlei: storingen tijdens de kweek	174
Pietpraat over Norwich	176
Wat lezers schrijven	178
De volière van de maand	181
Niet overhaasten	184
Korte berichten	185
Vraag en aanbod	186
NBvV Boekenservice	191

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Knabbelfarm	154
Broedmij, Bird-Love, Van Wijngaarden b.v., W. Rouppe van der Voort	160
G.J. van Gelder b.v.	164
CéDé	170
Fauna metaalwaren b.v.	173
Broedmachinefabriek Succes, Edelchemie Panheel, Faunafood	177
Harteveld Hoos & Heijermans	180
404	185
Sabri Pet supplies	186
Fauna metaalwaren	187
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Fauna metaalwaren	188
't Holthoes, De Vogelspecialist, Orni-Mondo	189
Zomer & Keunig, Vogelcenter Christ	190
Fish & Birdshop, Animali, F. Thijssen, Rein v.d. Ven	191
Witte Molen	192

Foto voorplaat: Himalaya boomekster
Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

De Himalaya boomekster

Tekst: Meindert de Jong
Foto: Vogelpark Walsrode/
H. Müller

De vogel die u op de omslagfoto over zijn schouder zit aan te kijken is een boomekster, één van de zes soorten van het geslacht **Dendrocitta**. Alle hebben domicilie in het zuidoosten van Azië: het verspreidingsgebied strekt zich uit over geheel India, oostelijk tot het zuidoosten van China en zuidwaarts tot de eilanden Sumatra en Borneo van Indonesië. In dit epistelkje zullen we ons bepalen tot één soort, namelijk de Himalaya-boomekster, die ook wel betiteld wordt met grijze boomekster (**Dendrocitta formosae**). Er zijn acht ondersoorten (subspecies) en zij komen verspreid voor van de westelijke Himalaya tot Assam, de Indo-Chinese regio, zuidelijk China en Taiwan (Formosa). In het Zuidchinese Bergland leeft een geïsoleerde populatie.

Het lijkt mij overbodig om een uitvoerig signalement van deze vogel te geven, want de foto spreekt voor zichzelf. De onderzijde, die niet te zien is, is grijsachtig wit, de anaalstreek is bruinachtig. De staart, zoals duidelijk te zien is, bereikt een flinke lengte. Deze vogels houden zich het liefst op in dichte wouden en andere gebieden met veel bossen, hoewel ze ook wel eens te zien zijn in de buurt van landbouwgebieden, maar niet in de buurt van menselijke nederzettingen. Zij leven op hoogten tussen 700 en 2000 meter, maar 's winters – als het daar boven wel eens al te bar en boos kan worden – zakken ze af naar lagere regionen.

Boomeksters zijn – de naam zegt het trouwens al – echte boomvogels, die hun voedsel ook in het geboomte opsnorren en vrijwel nooit op de grond komen. Het zijn alleseters, die vaak in groepjes op foerage gaan, niet zelden in gezelschap van andere vogels, zoals spottijster-timalia's. Bomen en struiken worden grondig onderzocht en alles wat eetbaar is, wordt naar binnen gewerkt: rupsen, sprinkhanen, vlinders, grote insecten, hagedissen en ook jonge vogels en eieren. Wat dat betreft zijn ze geen haar beter dan onze eksters en Vlaamse gaaien, waar ons land op sommige plaatsen van 'vergeven' is! Maar ook granen en zaden gaan er in als de spreekwoordelijke koek en dat geldt ook voor de nectar, die ze uit de bloemen halen. Tijdens de foeragetochten, die gewoonlijk plaatsvinden in de morgenuren, zijn ze verre van onopvallend. Ze zijn luidruchtig als ze zich tussen het gebladerte voortbewegen en zo nu en dan stormt de hele troep de hoogte in, beschrijft een paar cirkels om vervolgens weer neer te strijken. Zelfs het slaan van de vleugels is lawaaiig. De vlucht is golvend: ze slaan de vlerken een paar maal luidruchtig op en neer en glijden dan een eind door. Het geluid, dat de vogels af en toe produceren is een rauw en schor gekras, hoewel ze ook melodieuze roepen laten horen, die beschreven worden als 'kokila-kaka'. (De inheemse naam is dan ook 'kokia-kak'). Het broedseizoen ligt tussen april en augustus. De nesten, die vaak in zeer grote bomen worden gebouwd, bevinden zich zelden hoog boven de grond, gewoonlijk tussen drie tot zeven meter. Ook zijn wel nesten aangetroffen vlak boven de grond in struikgewas of opgaande vegetatie. Ze zijn uitzonderlijk klein met een middellijn van circa 17 cm en een diepte van 6 cm. Doorgaans worden 3 of 4 eieren gelegd, hoogst zelden 5. Ze hebben een nogal variabele grondkleur, van licht blauwachtig tot roomkleurig geel. Ze zijn voorzien van donkerbruine tot roodbruine vlekken, die rond de stompe pool vaak een ring of kapje vormen.

Mijn kweek met de lentepapegaaitjes

In de herfst van het afgelopen jaar kwam ik in het bezit van een tweetal Lentepapegaaitjes. De vogeltjes waren grasgroen met een karmozijn rode stuit.

Het snaveltje is licht rood terwijl de onderzijde van de staart en vleugeltjes blauw gekleurd zijn. Vooral bij het vliegen wordt de blauwe kleur

van het staartje en onderzijde vleugels goed zichtbaar. De pootjes zijn vleeskleurig terwijl ze net als de lorries over de takken en stokken lopen. Bij aankoop werd mij de verzekering gegeven dat het een paartje zou zijn. De verschillen in de groene kleur deden dit namelijk vermoeden. Het popje is namelijk wat lichter groen

gekleurd dan het mannetje. Toch blijft het moeilijk te zien, ook als er een aantal bij elkaar zitten. De bewering van het blauwe vlekje onder de snavel, keelvlekje, bleek te berusten op een vermoeden. Het bleek niet meer te zijn dan een blauw waasje, waar je dan ook nog heel goed op moet letten.

Loricules vernalis

De Lentepapegaaitjes komen voor in het ZW. van voor Indië waar ze in groepjes bij elkaar leven. Als voedsel gebruiken ze vruchten die zacht zijn en honing.

Ook een insect wordt wel gegeten met wat zachte zaden. Vooral de halfrijpe graszaden hebben hun voorkeur.

Ze werden door mij ondergebracht in een verwarmde binnenvlucht, ong. 15°C. met een vrije toegang naar een begroeide voliere. Meestal waren ze buiten te vinden, maar 's nachts altijd binnen. Ze werden binnen gevoerd. Het voedsel wat verstrekt werd bestond uit appel(zachte), gekiemde zaden, negerzaad, gepelde haver, een papje. Dit papje werd gemaakt van de volgende bestanddelen. Appelsap, appelmoes, gistocal, vit. B, Welpivit, honing, druivensuiker, rosevice, profitar met een stuk ligakoek. Soms een scheutje melk of yoghurt er bij. Dit papje werd dagelijks verstrekt in een bakje wat aan het gaas gehangen werd. De totale hoeveelheid werd voor een week gemaakt en bewaard in de koelkast.

In maart j.l. gaf ik ze een berkenblok en een rechthoekige nestkast. Het berkenblok werd buiten in de voliere gehangen de ander binnen. Na verloop van een paar weken zag ik, dat het popje belangstelling toonde voor het berkenblok. Ook de man kroop er af en toe in. Hierna werd door beide vogels nestmateriaal bij elkaar gehaald bestaande uit blaadjes (stukjes) van de liguster, buxus en wilg.

Ze vervoerden het op dezelfde manier als de agaporniden. Ze steken het tussen de stuit en borstveren. Er werd een dikke laag bij elkaar gehaald wat aan de struiken goed te zien was. Vooral de buxusstruik moest het ontgelden. Het popje zag ik na verloop van tijd nauwelijks meer, waarop ik het nestblok buiten ging inspecteren. Ik wist dat er een risico aan verbonden was maar dit moest genomen worden om zekerheid te krijgen. Het berkenblok bleek wel

nestmateriaal te bevatten maar dat was helaas alles. Hierop ging ik het blok binnen inspecteren, dit meer om geheel zeker te zijn. Tot mijn verrassing lagen er op een dikke laag blaadjes drie witte ronde eitjes. Na de inspectie nam het popje direct weer bezit van haar nest.

Een week later inspecteerde ik het nest weer om te kijken of de eitjes ook bevrucht waren. Dit bleek het geval te zijn. Na een ong. 20 dagen kwamen de eerste Lentepapegaaitjes hier in Nederland ter wereld. Twee jongen werden geboren lelijk en kaal. Net als de gewone parkieten. Na een 8 dagen moesten ze geringd worden. Dit verliep probleemloos. Na elke inspectie nam het popje dadelijk weer bezit van haar nest. De jongen groeiden goed en na een 5 à 6 weken vlogen beide vogels uit. Het eene jong bleef echter wat achter die door mij apart werd gezet en zo opgroeide. Later stierf het, doordat het 's nachts buiten bleef zitten in een regenachtige nacht. Het speet mij echt. Vooral omdat juist dit jong mijn meeste aandacht opeiste. Maar zo gaat dat vaker. Het andere jong groeide voorspoedig op, maar werd nog erg lang door de man bijgevoerd. Ik was erg blij met dit broed resultaat daar er nog niet eerder broedresultaten waren behaald. Tijdens het opgroeien der jongen werd het nestje een onvoorstelbare smeerbeel. Dit komt door de dunne ontlasting van deze vogeltjes die ze wegsputten. Ik maakte het nestje een paar maal schoon door de gehele zaak eruit te halen en nieuwe blaadjes, enigszins gedroogd, weer te verstrekken. Het werd alles geaccepteerd. Moeilijk zijn ze dus niet. Dit moet echter niet tijdens het broeden worden gedaan daar dit wel problemen oplevert.

Hierna volgde een tweede broed waarbij vier eitjes werden gelegd. Van dit aantal werden drie jongen geboren die ook voorspoedig opgroeiden. Ook nu bleek één de andere twee vogels ver vooruit te zijn. Die worden in een aparte kooi verder door mij verzorgd. Momenteel is het

zo, dat er een viertal jonge gezonde Lentepapegaaitjes eigen kweek en geringd door de voliere vliegen.

Ik ben daar als vogelliefhebber erg blij mee maar ook een beetje trots. Het nadeel van deze vogeltjes, groot ongeveer 12 cm. is, dat de ontlasting dun is en wordt weggespoten. Een stofjas is dan ook geen overbodige luxe bij het verzorgen. Het gedrag is rustig terwijl ze erg komisch zijn in de gedragingen. Ze doen haast alles op de kop. Ze slapen op de kop waarbij een pootje geklemd zit om een dun stokje. Ze eten op de kop hangend aan het gaas. Ze worden dan ook wel vleermuispapegaaitjes genoemd daar deze beesten ook met de kop naar beneden slapen. Een allerliefst gezicht. Voor mij zijn ze de moeite van het houden waard, en beleef ik veel plezier aan ze.

A.Th. Hummel
Lapland 5
Delfzijl

De zilversatinet

door J. Vos

Zoals afgesproken zou ik de groep Satinetten met u doornemen.

Het is mijn bedoeling u van iedere vogel door te geven; hoe, en uit welke vogels wij de verschillende soorten het beste kunnen kweken.

Wij beginnen met de Zilver satinet. Deze kleur wordt gevormd door de combinatie van de satinetfactor en de dominant of recessiefwitfactor. De kleur van de bestreping moet lichtbruin en goed zichtbaar zijn. Redelijk fijne korte streepjes zijn vereist, zoals op rug als in de flanken. Er tevens op te letten dat de vleugel en staartpennen voldoende pigment bevatten in harmonie met de bestreping.

Hoewel de bestreping iets minder fijn mag zijn dan bij vol intensieve vogels wordt geëist, zijn lange, breed uitlopende strepen als fout aan te rekenen. Door de afwezigheid van phaeomelanine zullen de fijne min of meer markante streepjes op de witte grondkleur aan deze kleurslag een heldere indruk geven. Er kan derhalve nooit sprake zijn van een z.g. vloeiend rugdek. Zwaar schimmel als mede storende aanslag in de vleugelpennen doet afbreuk aan het geheel, slechts een zeer minimale lichte aanslag in de vleugels is nog net toegestaan.

Voorkomende fouten zijn o.a.

Kleur van de pigmentstreepjes te sterk gereduceerd of te donker, streepjes niet kort en smal, te weinig pigment in de vleugels en staartpennen; zwakke of geheel ontbrekende flanktekening, wit niet helder of onzuiver van tint, storende aanslag in vleugel en staartpennen. Zover de standaard van de Zilver satinet.

Waar, en uit welke vogels kan men nou het beste de Zilver satinetten kweken. Zoals de standaard al beschreef is de grondkleur wit. Op een witte ondergrond vallen de pigmentstreepjes veel gauwer op als b.v. op een or. rode ondergrond. Daarom

zou ik u ook willen aanraden de Zilver satinetten te kweken uit de Isabel serie. Als men hier de bruine vogels voor gebruikt, dan kon het wel eens zo zijn dat de streepjes te donker of te hard overkomen.

Als u wilt weten of de pigmenttekening van uw Zilver satinet de juiste kleuruiting heeft, moet u eens letten op de koptekening.

Zijn nu op de kop duidelijk pigmentstreepjes te zien, dan zal ook het rugpigment vrij fijn gestreept zijn, en vrij goed van kleuruiting.

Is deze koptekening niet, of slechts vaag aanwezig, dan zal ook het rugpigment te zwak zijn, en vaak te breed uitvloeien.

Dan iets over het samenstellen van de fokparen. Hier volgen enkele fokcombinaties, gericht op de Zilver satinet kweek.

1. Zilverisabel man/satinet x Isabel satinet pop
2. Zilverisabel satinet man x Isabel pop
3. Zilverisabel man/satinet x Zilverisabel satinet pop

Deze zilverisabel mannen split (want dat schuine streepje betekent dat de vogels split zijn voor wat achter het streepje staat) satinet moeten allemaal iets geel aanslag in de vleugelpennen laten zien, vooral bij de paring 1 en 2.

Mijn voorkeur gaat altijd uit naar de zilvervogels met een minimale aanslag, dus die niet de dominantwitfactor. Bij de zilver satinetten met de recessiefwitfactor zal het totaalbeeld te hard zijn. Het tweede punt is bij een recessief zilvervogel kan de grondkleur die door deze factor wordt onderdrukt wel or rood zijn. Paren wij nou z'n vogel aan een isabel, dan worden alle vogels uit deze paring die niet zilver zijn, onzuiver van kleur. Ook gebruik ik geen vogels met de ivoorfactor. U zult zeggen, maar als de aanslag in de vleugelpennen nou

ivoor is, dan is het bijna niet meer zichtbaar.

Nou dat pakt in de praktijk vaak anders uit. U bederft vaak met de ivoorfactor in uw zilvervogels, de grondkleur, die wit moet zijn.

Uit paring 1 en 3 kunnen ook de klassieke zilverisabel poppen mooie T.T. vogels zijn. Ik kan het niet helemaal verklaren, maar het is een bewezen feit dat de zilverisabel poppen die uit een paring als 1 en 3 geboren worden, zachter en vloeiender van pigment zijn.

De zilverisabel mannen/satinet kun je heel goed van de klassieken onderscheiden. Doordat ze heel weinig Phaeomelanine trossen de bestreping hebben, waardoor zij veel witter zijn dan de klassieke vogels.

Voor dat ik deze paringen ga uitwerken, is het wel belangrijk dat u weet dat de satinetfactor geslachtgebonden vererft. Dat wil zeggen dat alleen de mannen split voor satinet kunnen zijn, de poppen zijn satinet of niet satinet.

Wij kunnen uit paring no. 1 de navolgende jongen verwachten;

Mannen

Isabel/satinet of Zilver Isabel Satinet

Zilver Isabel/satinet of Isabel Satinet.

Poppen

Isabel of Isabel Satinet Zilver Isabel of Zilver Isabel Sat.

Paring no. 2

Mannen

Isabel/satinet en Zilver Isabel/satinet.

Poppen

Isabel Satinet en Zilver Isabel Satinet.

Paring no. 3

Mannen

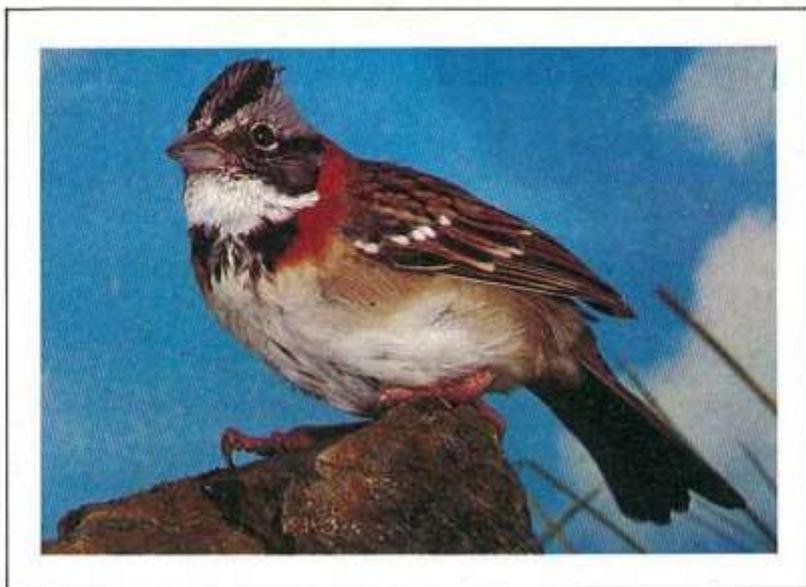
Zilver Isabel/satinet of Isabel/satinet

Zilver Isabel Satinet of Isabel Satinet

Poppen

Zilver Isabel of Zilver Isabel Satinet

Isabel of Isabel Satinet

De bruinnekmusgors

De Bruinnekmusgors (*Zonotrichia capensis*) behoort tot de zogenaamde Musgorzen.

Dit vogeltje komt in een aantal ondersoorten voor in grote delen van Midden- en Zuid-Amerika, van tropische tot gematigde streken, in open gebieden maar hoofdzakelijk in het hooggebergte in de tropen. Van de ondersoorten ken ik persoonlijk *Zonotrichia capensis insularis* het best, want deze is zowel broed- als standvogel op Curaçao en Aruba, waar ik een aantal jaren heb vertoefd. Destijds wist ik niet dat dit diertje, dat ongeveer 15 cm lang is, bruinnekmusgors heette, want wij kenden het alleen als **Chonchorogai**.

Tekst: Meindert de Jong
Foto: P. Podpera

Hij is van boven muskleurig, van onderen egaal licht, zonder enige vlekking. Zoals op de afbeelding te zien is, is vooral de koptekening erg opvallend. Men kan de Chonchorogai tegenkomen in de droge kunuku (spreek uit: koenoekoe) met acacia's en cactussen, op de erven van de overal verspreid staande landhuizen, in tuinen en langs de wegen. Dat laatste kan nu echter wel enigszins anders zijn, want toen ik op Curaçao

was in de oorlogstijd, liep er één weg van Oost- naar Westpunt en was er nauwelijks enig verkeer, terwijl nu grote autowegen rond het Schottegat en naar de dorpen en baaien lopen. Ook in Willemstad komen ze voor, maar ze stellen als het ware één voorwaarde: er moeten een paar bomen of wat struiken staan. (Onze huismussen nemen zelfs met de kaalste straat genoegen, maar dat doet deze gors niet.)

Het nest is een komvormig bouwseltje van halmpjes, strootjes en sprietjes en men kan het aantreffen in struiken, hagen en bomen op hoogten variërend van een halve tot vier meter. Rond sommige landerijen bevinden zich wallen die gemaakt zijn van stenen. In spleten en gaten hierin bouwt de chonchorogai eveneens zijn nest en op sommige plaatsen stellen ze zich tevreden met een plekje onder een daklijst! In vrijwel elk jaargetijde

worden legfels, die uit twee of drie eitjes bestaan, gevonden. (Ze hebben een lichte kleur met een donkere vlekking.) Het meest wordt er echter gebroed in de regentijd.

Bruinnekusgorzen zoeken hun ete-rij gewoonlijk op de grond, waar ze met hun stevige pootjes de grond wegkrabben, zoals ook de kippen plegen te doen. Ze voeden zich met alle mogelijke zaadjes en ander plantaardig spul dat wordt blootgelegd. Zij vullen het menu evenwel aan met insecten en spinnetjes.

's Nachts kan men op een stille plek vaak het liedje beluisteren, een simpel maar aangenaam aandoend 'tssieie-tssieie-tssieie-tssieieerrr'. Dat wil echter niet zeggen, dat de vogel overdag erg stil is. O neen, ook dan zingt hij vaak het hoogste lied, met schuin gehouden kop en wijd geopende snavel.

Van de negen *Zonotrichia*-soorten is *capensis* de enige uit Zuid-Amerika (inclusief het Caribisch gebied), de overige zijn hoofdzakelijk Noord-amerikaanse soorten.

James Bond noemt in zijn 'Birds of the West Indies' de *chonchorogai* niet *Zonotrichia capensis insularis* maar *Z.a. antillarum*. Dit even als een klein aanvullinkje.

Tot zover het verhaal van onze medewerker Meindert de Jong. Ten aanzien van de Nederlandse naamgeving blijken er nogal wat verschillen te zijn en dat maakt de hele zaak toch wel weer erg verwarrend. Naast Bruinnekusgorzen worden ook wel namen als *Chinchologors* en *Morgenammervin* gebezigd. Misschien dat in die gevallen ondersoorten worden bedoeld, alhoewel we, gezien de meestal toch geringe verschillen in de verschijningsvorm tussen de ondersoorten, daaraan menen te moeten twifelen. De wetenschappelijke indeling in ondersoorten slaat meer op de onderscheidenlijke verspreidingsgebieden dan op de verschillen onderling.

Ons lid, de heer P. Gerritsen, Churchillstraat 16 in het gelderse Huissen, schreef ons zijn ervaringen met deze in elk geval interessante vogelsoort.

In augustus 1977 bekam hij via een handelaar een koppeltje bruinnekusgorzen alhoewel niet onder die naam maar de handelaar noemde ze Morgenammervinken.

Na enige tijd in een wat kleinere kooi te zijn gehouden om ze te wennen aan voeding en klimaat, zijn ze gehuisvest in een ruime volière van 5 m lang,

1,50 m. diep en ongeveer 2 m hoog met een daaraan gebouwd nachtverblijf dat een vloerooppervlakte heeft van 2 x 2 m. In die volière waren ook verschillende andere soorten Amerikaanse en Mexicaanse vinkensoorten ondergebracht. In mei 1980 begon het popje van de bruinnekusgorz vijftig een nest te bouwen. Zij koos als nestplaats een in het binnenverblijf opgehangen kanariebroedkastje dat ze voorzag van een komvormige laag van verschillende grassoorten. De binnenzijde van het nestje werd gestoffeerd met veertjes en stukjes uitgeplozen touw. Kort daarna lagen er twee grijs gekleurde en met bruine vlekjes voorziene eieren in het nestje en vanaf het eerste moment werden deze door het popje bebroed. Opgenschijnlijk nam het mannetje noch aan de nestbouw noch aan het broeden deel. Dit was nogal moeilijk vast te stellen omdat de vogels toch schuw van aard zijn. Na 13 dagen broeden zijn beide eitjes uitgekomen. Er werden veel meelwormen en mierenpoppen gevoerd alsook ei- en groenvoer. Niettemin zijn beide jongen slechts drie dagen oud geworden. Misschien wel omdat ze toch te weinig voedsel kregen. Het levende voer werd namelijk ook door de andere bewoners van de volière niet versmaad.

Na ongeveer twee weken kwam het popje weer tot het leggen van een ei dat de volgende dag werd gevolgd door een tweede. Inmiddels waren alle bewoners voor tijdelijk uit de binnen volière verwijderd en hadden de bruinnekusgorzen het rijk alleen. Na 13 dagen kwamen beide eitjes uit en werden er volop gesneden meelwormen en mierenpopjes verstrekt en ook witte vismaden werden opgenomen. Daarnaast was er volop groen, voornamelijk muur, voorradig en wat de zaden betreft bleken ze voorkeur te hebben voor witzaad, trosgerst en graszaden. Een en ander werd nog met universeelvoer aangevuld. Beide jongen groeiden erg goed en toen ze 9 dagen oud waren zijn ze voorzien van een vaste voering. (ringmaat 2,9 mm) Op een leeftijd van 18 dagen verlieten ze het nest. Hun vliegkunst was op dat moment maar zeer matig, ze verbleven meer op de grond dan elders. Geleidelijk aan ging dat echter beter en 10 tot 12 dagen nadat ze het nest hadden verlaten waren ze vliegvlug.

Aanvankelijk was er wel enig verschil in kleur tussen de jongen en de oudervogels. Na de jeugdruï, die op

een leeftijd van 8 tot 10 weken inzette, waren ze volledig op kleur. Het verschil tussen man en popje is het beste te zien aan de kleur van de borst- en buikbevedering. De man is daar helderder grijs.

Ook de heer G. Thijssen, Hoeven 20 in Haarsteeg liet ons zijn ervaringen weten.

Het heeft mij heel wat moeite gekost om de soortnaam te achterhalen van de vogel die nu alweer zo'n 4 jaren in mijn volière rond vliegt.

De vogelhandelaar had zo'n fantastische benaming uitgevonden dat ik er maar een ding van geloofde: het ging om een gors.

Hij garandeerde mij dat het ging om de Witkeelzangbandgors en dat het beslist een man was.

Ruim 2 jaar heeft de vogel in de vlucht doorgebracht en hij viel op door niet op te vallen.

In het derde jaar kwam daar verandering in. Het was zo ongeveer einde oktober 1979 dat ik bij het winterklaar maken van mijn volière in een kanarie nestkast een mooi afgewerkt nest ontdekte met 2 groenige eieren met zwarte spikkels.

Ik stond er wel van te kijken want het was niet bepaald het weer dat aanmoedigde tot dit soort activiteit en bovendien erg laat in het jaar. Nadere observatie leerde mij dat mijn gegarandeerde man een pop was en ijverig zat te broeden.

Gezien de tijd en de weersomstandigheden heb ik nest en eieren maar verwijderd. Dit maakte niet erg veel indruk want de pop begon onmiddellijk met de bouw van een nieuw nest. Spoedig lagen ook hier weer 2 eieren in die dezelfde weg gingen als die van het eerste nest.

Tegen Kerstmis heb ik nog een derde legsel op moeten ruimen.

Ijverig zoeken naar deze Musgors bij de handel had tot nog toe niets opgeleverd. Het leek wel of deze vogel niet meer werd ingevoerd.

Pas in januari 1980 zag ik ze weer heel toevallig bij de handelaar.

Inmiddels wist ik door steeds maar te blijven zoeken naar gegevens de naam en dat er uiterlijk geen verschil te zien is tussen man en pop. Het was dus nu gewoon een avontuur om uit de enkele vogels die de handelaar had zitten een man te halen.

Uiteindelijk hebben we er eentje uitgehaald waarvan wij allebei dachten 'dit zou weleens een man kunnen zijn'.

Het vervolg van het verhaal zal u duidelijk maken dat we goed gegokt hadden.

Meteen nadat ik de nieuweeling, die steeds zijn kuif opgericht had, in de vlucht had geplaatst bleek dat de beide vogels geweldig goed met elkaar over weg konden.

Toen ik bovendien de nieuweeling enkele weken later zag en hoorde zingen, wist ik dat ik nu eindelijk een koppel had en waarschijnlijk een zeer goed koppel.

Van dat zingen moet u zich niet al teveel voorstellen. Het ging meer om enkele losse fluittonen aflopend in toonhoogte.

Al heel gauw in 1980, begin maart, werd er begonnen met nestbouw.

Eigenlijk ongelooflijk als je je realiseert dat de pop in december nog eieren gelegd had en daarna nog geruid had.

Beide vogels verkeerden echter in blakende welstand en trokken zich niets aan van het vrij gure weer.

Opnieuw, in een goed achter coniferen verborgen nestkast, werd een nest gebouwd uit kleine takjes, veren, pluus, worteltjes enz.

De bruinnekmusgors

De vogels deden er wel steeds alle moeite voor om het nest 'geheim' te houden. Ze keerden nooit rechtstreeks naar het nest terug maar steeds via allerlei omwegen.

Het eerste legsel is mislukt, maar de dode jongen waren nog maar nauwelijks uit het nest verwijderd of de pop begon het nest weer op te knappen en spoedig waren er weer eitjes, nu zelfs 3.

Ze zijn ook alle drie uitgekomen, maar een jong ging al na één dag dood.

De twee overgebleven jongen werden voortreffelijk gevoerd en groeiden als kool. Pinky maden en meelwormen waren favoriet, maar ook eivoer en onkruidzaden werden gevoerd. Het viel mij op dat de jongen tot ze uitvlogen uit de krop gevoerd werden.

Ongeveer 3 weken oud vlogen de jongen uit. Ze zaten toen al goed in de veren, konden al goed vliegen en le-

ken al veel op de ouders; alleen wat doffer van kleur.

Onmiddellijk nadat deze jongen waren uitgevlogen begon de pop aan een derde legsel en moest de man alleen voor de jongen zorgen.

Dat ging prima en het was prachtig om te zien hoe de man a.h.w. werd overvallen als hij met zijn snavel vol meelwormen en maden bij de jongen terugkeerde.

Toen de jongen van het Derde legsel ongeveer 6 weken later uitvlogen heb ik iets zeer merkwaardigs kunnen waarnemen.

De jongen uit het laatste nest werden namelijk niet alleen door de ouders gevoerd maar... ook door de beide jongen uit het tweede nest.

De familieband bleek erg sterk te zijn: 'de jongen werden niet verjaagd'.

De hele groep was steeds bij elkaar. Als er eentje terug keerde in de groep na gegeten of gedronken te hebben werd deze bij terugkeer met een uitgebreid ceremonieel begroet. Helaas is de man later gesneuveld en van de jongen heb ik er ook maar een over kunnen houden. Dus als er iemand is die een man overheeft, wilt u dan contact met mij opnemen!

NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW

SUPER PREEN

SUPER PREEN komt uit Blair's Laboratoria en wordt vervaardigd uit natuurlijke grondstoffen welke ook voor de mens worden gebruikt.

SUPER PREEN geeft een maximale opname en verwerking van vitamines, mineralen, aminozuren en sporenelementen en verbetert de bevedering en de conditie van de vogels.

SUPER PREEN bevat alle essentiële aminozuren en natuurlijke suikers (uit appelen en dadels) en bevat geen stabilisatoren of conserveermiddelen.

SUPER PREEN voor een snellere en betere rui en verhoging van de vruchtbaarheid, bij gebruik resultaten na drie weken zichtbaar.

SUPER PREEN wordt sedert een aantal jaren in de U.S.A. in vogelparken en door tal van dierenartsen gebruikt.

Alleenverkoop voor Nederland

KNABBELFARM

KNIBBELWEG 8 - ZEVENHUIZEN (Z-H) - TELEFOON 01802-12 28

GRONDSTOFFEN:

Vitamin A acetate, vitamin D (D-3), thiamine, riboflavin, pyridoxine, vitamin B 12, vitamin C d-alpha tocopherol acetate, vitamin D, niacin, choline, inositol, calcium lactate, folicacid, rutin, biotin, calcium phosphate, ferrous sulfate, ferrous gluconate, potassium chloride, magnesium oxide, zinc gluconate, copper gluconate, manganese gluconate, sodium chloride, desiccated liver, hesperidin complex, yeast, glutamic acid, choline, inositol, amino acids, apple extract, dates, date seed kernels, yucca, alfalfa, chia, comfrey, dandelion, instant oats, whole egg solids, milk solids, soya beans, kelp.

GEGARANDEERDE ANALYSE:

Vitamin A 870.000 usp	Sulfur 8.750 mg
Vitamin D 46.900 usp	Capricium 2.500 mg
Vitamin B1 440 mg	Choline 3.000 mg
Vitamin B2 330 mg	Inositol 3.000 mg
Vitamin B6 330 mg	Almoine 4.500 mg
Vitamin B12 3.580 mcg	Arginine 4.750 mg
Vitamin C 1.350 mg	Aspartic Acid 10.350 mg
Vitamin E 2.885 iu	Cystine 500 mg
Vitamin K 13 mg	Glycine 2.600 mg
Niacin 2.200 mg	Glutamic Acid 22.600 mg
D-Pantothenic Acid 220 mg	Meladine 4.000 mg
Folic Acid 10 mg	Isoleucine 9.300 mg
Rutin 10 mg	Leucine 13.300 mg
Biotin 240 mcg	Lysine 10.100 mg
Calcium 8.000 mg	Methionine 4.400 mg
Phosphorous 6.000 mg	Phenylalanine 6.800 mg
Iodine 0.0068% 40 mg	Proline 13.550 mg
Iron 0.70% 1.980 mg	Serine 8.000 mg
Zinc 0.08% 198 mg	Threonine 8.750 mg
Copper 0.028% 70 mg	Tryptophane 7.700 mg
Manganese 0.07% 176 mg	Tyrosine 8.100 mg
Magnesium 50 mg	Valine 2.950 mg

Rosella's (*Platycercus eximius*)

Toen Jan Kievit, de Botter 8 in Zwartsluis, een half jaar geleden de kans kreeg een rosella-man te kopen die zo tam was dat deze zelfs in staat was om een lepeltje in een kop koffie te zetten, twijfelde hij geen moment en werd de trotse bezitter. De vogel werd ondergebracht in een volière van 2 x 3 m waarin zich ook diamantduifjes, zebra-vinken, kanaries, dwergkwartels, grasparkieten en een koppeltje turquoiseparkieten bevonden. Laatstgenoemde parkieten waren feitelijk de oorzaak van een geslaagde kweek met de rosella. Wat ging er namelijk aan vooraf. Toen de man turquoiseparkiet vanwege ouderdom dood ging, toonde de rosella-man nogal wat avances ten opzichte van de turquoisepop. Zij was het daar echter helemaal niet mee eens en zo gebeurde het dat de rosella de oorlog verklaarde. Hij zou die ook bestist hebben gewonnen ware het niet dat vriend Kievit dit al gauw onderkende en als de weerga een aparte ruimte voor de rosella bouwde. Het werd een vluchtje van 2 x 1 meter en daarin voelde de rosella zich best wel op zijn gemak. In zoverre dan dat hij kennelijk toch wel behoefte aan gezelschap had, getuige zijn aanhoudend en doordringend geroep. Kievit kon bij een lid van zijn vereniging een rosella pop bekomen en toen begon de kweek die hij zelf een tegen alle logica in noemde. Op 12 augustus werd de pop bij de man gezet (volgens de boeken moet dit altijd andersom) ondanks het feit dat, weer volgens de boeken, de afmetingen van de vlucht te klein waren. Overigens, beide vogels konden het best met elkaar vinden en de man begon de pop al na drie dagen te voeren. Dit was dan weer aanleiding om in de vlucht een nestkast op te hangen. Na een poosje werd de man kennelijk niet meer in de nestkast toegelaten en bij controle bleken er toen vier eieren te zijn gelegd, hoewel het inmiddels al september was

geworden. Op de 9e van die maand hoorde Kievit nogal wat gepiep in de nestkast en kwam hij tot de ontdekking dat er inmiddels drie jonge rosella's waren geboren.

Zijn aanwezigheid in de directe omgeving van de nestkast werd echt niet door de rosellapop op prijs gesteld en zij joeg hem als het ware, met veel gekrijs en gespreide vleugels, de volière uit. Zowel man als pop voerden de jongen erg goed, zo goed zelfs dat ze na drie weken (volgens de boeken 4 tot 5 weken) al het nest verlieten. Als voedsel en naast het gebruikelijke zaadmenu, werd witbrood met enkele druppels levertraan, zachte zonnepitten, lijsterbessen, rozebottels, bessen van de vuurdoorn, herderstasje, en broodkrumels met fijn gemaakte beschuit vermengd met ei verstrekt. Kievit, die zelf vond dat er over deze vogelsoort nogal weinig in ons maandblad werd geschreven, hoopt nu dat door zijn bijdrage andere lief-

hebbers van deze vogels iets hebben kunnen leren en hij wenst ze alle geluk en succes toe.

Japanse nachtegalen (*Leiothrix lutea*)

Th. Spuensens, Beneluxstraat 107 te Sas van Gent, schreef ons zijn ervaringen met de kweek van Japanse nachtegalen. Wij citeren: 'Het begon allemaal half april 1980. Op dat moment had ik in mijn begroeide buitenvolière een koppel japanse nachtegalen. Op een gegeven moment ontdekte ik dat de vogels bezig waren een nest te bouwen in het gebladerte van een laurierstruik. Enkele dagen nadien bleek mij dat het nestje klaar was en daaronder, op de grond, trof ik een kapot gevallen eitje.

Dit ging zo door tot en met het derde ei. Ik vermoedde dat de man hieraan debet was en ik besloot de proef op de som te nemen. In het nest legde ik vier kanarie-kunsteitjes, deze hebben namelijk dezelfde kleur als de eitjes van de japanse nachtegale. Na slechts korte tijd van observatie zag ik de man nachtegaal de struik induiken en even later terug komen met in zijn snavel een kunsteitje. Hij vloog naar de grond en probeerde het daar stuk te pikken. Dit lukte hem natuurlijk niet, maar hij ging wel net zo lang door tot alle vier de eitjes op de grond lagen. Ik heb ze daarna alle vier weer terug in het nest gelegd en weer haalde de man ze er allemaal uit. Dit ging zo enkele malen door totdat hem kennelijk de lust was vergaan. Hierna betrok het popje weer het nest en ging op de kunsteitjes zitten.

Ik heb dat twee dagen zo gelaten en toen heb ik zelf de kunsteitjes weer weggenomen.

Een week nadien zat de pop rustig te broeden op drie eitjes van haar zelf en zij werd af en toe afgelost door de man die toen niets kwaadaardigs meer in het schild voerde. Na twaalf dagen broeden werden er drie jongen geboren. Aanvankelijk ging het allemaal goed totdat er twee dagen later een jong dood uit het nest op de grond lag. Jammer, dacht ik, niets aan te doen. Helaas, de andere twee, zo bleek enkele dagen later, waren éénzelfde lot beschoren en ook hier bleek vader nachtegaal weer de grote boosdoener te zijn. Toen de pop aan een volgend legsel begon, heb ik de man uitgevangen en zijn vrouwtje alles alleen laten doen. Resultaat was er naar, twee mooie en gezonde jongen. Als voedsel kregen de nachtegaleen universeelvoer, verse mierenpoppen en meelwormen. Bovendien liet ik ze vrij uit de volière in mijn tuin vliegen en ongetwijfeld heeft zij daar het nodige levende voedsel kunnen snappen'.

Ook **Th. Seegers**, 's-Heerenbergseweg 2 in **Te Lengel**, heeft nogal wat ervaringen met Japanse nachtegaleen opgedaan. Graag uw aandacht voor zijn verhaal.

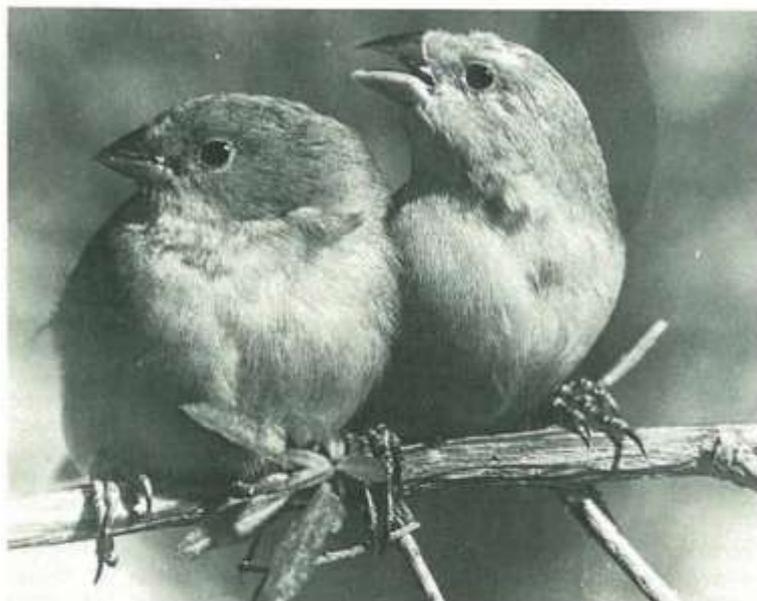
'In april 1973 kwam het stel Japanse nachtegaleen voor het eerst tot broeden. Toen na ongeveer 13 dagen de jongen, vier stuks, waren uitgekomen begon pas goed de zorg voor levend voedsel. Ik gaf de oudervogels in melk geweekt witbrood, meelwormen, vliegjes en wat later ook mierenpoppen en eivoer. Ook in de volière, die ze met andere kleine tropen deelden en die begroeid was met coniferen, brem, cotoneasters en gras, konden ze nog aardig wat levend voedsel vergaren. De volière was 4 m breed, 5 m lang en 2 m hoog maar kernelijk toch nog te klein voor ze om voldoende voedsel te bekommen getuige het feit dat op de zevende dag alle jongen dood in het nest lagen. Al heel gauw begonnen de oudervogels aan een volgend legsel.

Dit keer 3 eieren waaruit 3 jongen zijn geboren. Aan het menu veranderde ik niets en alles ging goed. Toen de vogels 7 dagen oud waren heb ik ze geringd, ringmaat 3.5 mm. Bij nestcontrole op de elfde levensdag van de jongen, bleek er een dood te zijn. De twee anderen vlogen die dag uit. Ze waren donkergrijsachtig van kleur met al enige spiegeltekening in de vleugels, de staart was nog erg kort. Op een leeftijd van twee maanden floten ze het hoogste lied. In de winter, begin 1974, is de ouderpop doodgegaan en heb ik een andere aangekocht. In 1975 kwam dat stel tot broeden op 3 eieren. Die broedtijd was wel heel erg kort, want op een gegeven moment bleken de eieren verdwenen te zijn. Ook het volgende legsel verliep zo.

In juli van dat jaar kwamen de vogels tot een derde legsel, vier eieren waarvan twee bevrucht. Die twee kwamen op 20 juli uit en 8 dagen later heb ik de jongen kunnen ringen. Bij toeval zag ik op een gegeven moment dat de man Japanse nachtegaal een oorworm verschalkte en van toen af ving ik die beestjes en verstrekte ze aan de vogels. Het menu werd toen tevens aangevuld met bessen. Op nagenoeg dezelfde wijze heb ik tot en met 1980 Japanse nachtegaleen gekweekt. Het ene jaar was wat beter dan het andere, maar steeds lukte het toch. Inmiddels kweek ik met een eigen kweek man en een import pop en dat laatste stel heeft mij zowel in 1979 als in 1980, twee jongen opgeleverd'.

Abessijnse astrilden (*Estrilda melanotis quartinia*)

Kleine Afrikaanse astrildesoorten zijn bijzonder interessante vogeltjes waarmee bovendien goede kweek-

resultaten zijn te behalen. We zien dan ook dergelijke eigen kweek vogeltjes steeds meer op de tentoonstellingen; een verheugend verschijnsel.

Dat deze kleine tropen zelfs in staat zijn om tijdens onze winterperiode in een matig verwarmde ruimte (8 tot 10 graden C) voor nageslacht te zorgen, wordt u verteld door **J. Groenewoud, Gibbeflecht 51** in het **Friese Mantgum**.

De buitenvoliere is erg dicht beplant met alle mogelijke soorten heesters coniferen, etc. Ook de nestkastjes, korfjes e.d. worden gecamoufleerd opgehangen. Daar ik het dak geheel gesloten heb met polyester platen, is de vlucht vrij droog, hetgeen voor de diverse Astrildes, welke hierin zijn ondergebracht, wel is aan te bevelen. Zonodig kan ik echter met een sproeiinstallatie de grond bevochtigen.

Het eerste jaar, dat ik deze vogels in

mijn bezit kreeg, werden geen broedneigingen waargenomen. In juni 1980 werd evenwel een nest gebouwd in een traliekooitje. Uit dit broedsel zijn 2 jongen groot gebracht; 1 ex. behaalde later op onze Nat. T.T. in november een kampioensprijs.

Alhoewel er tijd genoeg was, om nog een broedsel te beginnen, schenen de vogels dit niet in hun 'koppie' te hebben. Wel werd nog een vrij nest gebouwd, maar dit werd slechts als slaapnest gebruikt.

Omstreeks half oktober verwijder ik alle nestgelegenheden, en laat de vogels dan ook niet meer buiten overnachten; overdag zijn ze dan nog wel buiten.

In het nachthok liet ik enkele nestkastjes hangen, die door de vogels gebruikt konden worden als slaapplek. Groot was mijn verbazing, toen ik ontdekte, dat een traliekooitje volgestouwd was met gras, hooi, etc.

en dat in het nest 4 eitjes lagen. Al gauw zag ik dat de Abbessijnen nog aan gezinsuitbreiding dachten. Dit alles was rond de **21e november!**

Na 15 dagen broeden, kon ik aan de ouders merken, dat er jongen moesten zijn, want ze waren naarstig op zoek naar insecten, die er toen helaas praktisch niet meer waren, temeerdaar we toen al een korte vorstperiode gehad hadden. Toch stel ik mij voor, dat op de bodem van de voliëre, temidden van afstervend plant materiaal en rotte bladeren, nog wel wat insecten werden opgescharreld. Is het zomers nog wel eens moeilijk om voor een 10-12 paar oudervogels levend voer voor hun jongen te verstrekken, in december behoeft je er niet aan te denken! Alleen met meelwormen lukt het vast niet, daar de Astrildes toch een voorkeur hebben voor kleine insecten zoals larven, spinnetjes etc.

Een aquariumwinkel in Leeuwarden beschikte 2 x per week over levende verse muggelarven, welke ik in een klein bakje met water aan de vogels gaf.

Op deze manier kon ik in de winter levend voer verstrekken, immers, het is een 'must' voor Astrildes om hun jongen de eerste 10 dagen levend voer te verstrekken. Verder gaf ik gekookte, geknipte meelwormen, gekiemd tropisch zaad, vermengd met eivoer, en een compositie van gezeefd universeelvoer, eivoer met gekiemd Senegalgiest, iets rui gemaakt met vruchtensap.

Op de 9e dag heb ik ze alle 4 geringd met 2 mm ringen. (15 dec.) en op 28 dec. vlogen ze uit.

Het waren toen al prachtige forse vogeltjes, met reeds een duidelijke tekening in het verenpakje. Het snekje is nog geheel zwart. Opvallend is, dat de jongen reeds een uitstekend vliegvermogen hebben.

Na het uitvliegen worden ze nog ruim 2 weken door de ouders gevoerd. Juist in de winter is zo'n kweekresultaat een geweldige beleving van de vogelhobby, temeer daar de kweek met deze Astrildien toch niet zo eenvoudig is.

Tenslotte geeft **W.R.M.F. van Dijk, Kopakker 19** in Biddinghuizen zijn ervaringen met de kweek van

Geelsnavel Peruduifjes (Columbigallina cruziana)

De kenmerken van dit duifje zijn als volgt: Kop en nek grijs, rug bruin-grijs, staart zwart en vuilwit, de bovenste pennen donker, de gehele onderzijde licht roseachtig grijs. Op de bruingrijze vleugels bevinden zich karmijnrode dwarsstrepen en tal van blauw iriserende vlekken. De slagpennen zijn donkerbruin, de poten vleeskleurig, de snavel donker met een gele basis, oog donker bruin met een rode oogring. De grootte is ongeveer 18 cm. De herkomst van deze duifjes is Peru, Equador en Chili.

In 1977 kregen wij de kans een paartje van deze duifjes te bemachtigen en aanvankelijk hadden we er veel zorg mee. Ze waren bijzonder wild en als je ze als het ware nog maar aankeek vloegen ze als dwazen door de kooi. Het jaar daarop werden ze geleidelijk aan toch wat rustiger. In 1980 hebben we het paartje onderge-

bracht in een voliëre van 5 x 2 x 2 m tezamen met nog verschillende andere duivesoorten, tropische vogels en spreeuwen. Kennelijk hadden de duifjes toen hun draai gevonden want in mei van dat jaar begonnen ze te slepen met grasstengels en strootjes. Bovenop een oude TT-kooi bouwden ze een slordig nest en werden er twee eitjes gelegd. Het broeden ging uitstekend en het nest werd dermate verdedigd dat geen der andere vogels zich dicht in de buurt waagde. Na 14 dagen broeden kwamen de eieren uit, maar onze blijdschap was van korte duur, twee dagen later waren beide jongen dood. Het ouderpaar begon enkele weken later op dezelfde plaats en in het zelfde nest aan een volgend broedsel van eveneens twee eieren die ook weer de nodige problemen gaf, want enkele da-

gen voor dat de eieren zouden zijn uitgekomen lieten ze het nest in de steek. We hebben nog getracht om de eieren door diamantduifjes te laten uitbroeden, maar, vermoedelijk omdat het formaat van de eieren duidelijk groter was dan die van de diamantduifjes, ze vertikten het.

Er is een tijdje overheen gegaan voor aleer de vogels aan een volgend broedsel begonnen. Op een gegeven moment zagen we het duifje weer op het nest zitten en controle leerde ons dat er twee eitjes waren gelegd. Wij hebben toen een houten bakje van 13 x 13 x 5 cm getimmerd en daarin het nest met de eitjes gelegd zodat er wat meer stevigte zou zijn. Nu ging alles verder goed en de uitgekomen jongen werden door beide oudervogels ook uitstekend gevoerd. Het ringen van de vogels schepte wat problemen, het tijdstip van ringen ligt namelijk enkele dagen eerder dan bij de diamantduifjes, ongeveer 10 dagen voor het uitvliegen. Op een leeftijd van 14 dagen vliegen de jongen uit en worden dan ook nog regelmatig maar later in afnemende mate door de oudervogels gevoerd. De kleur van hun gevederte is dan overwegend bruingrijs. Hun voedsel bestaat uit tropen- en tortelduivenzaden terwijl als er jongen zijn ook kanarieopkvoer wordt opgenomen. Best aardige vogels toch deze geelsnavel peruduifjes.

Gun ook anderen veel plezier van hun hobby . . .
Maak ze lid van uw vereniging?

Europese vogels

Naar aanleiding van het lezen van de artikelen van de heer Höppener, kreeg ik ook behoefte om mijn ervaringen te publiceren. In mijn niet overdekt vluchtje van 5 x 1.50 x 2 m, dat goed beplant is met brem, conifeer, vlier, cotoneaster etc., plaatste ik in april vorig jaar een paar sijen en een paar putters. De vlucht is aangesloten op een binnenverblijf waar ook het voedsel is te vinden. De putters hadden in 1979 jongen grootgebracht en nadien de hele winter samen in een ruime kooi doorgebracht. Overigens, de putter man heb ik al 10 jaar in mijn bezit.

Op 7 juni werden de eerste jonge putters geboren en na een week door mij met de bekende K-ringen geringsd. Het nestje bevatte 5 jongen waarvan ik er, tengevolge van een hevige regenperiode, 3 overhield welke het uitstekend deden. Na twee weken zag ik de pop weer met nestmateriaal sjuwen en al spoedig daarna zat ze te broeden. De man gedroeg zich voorbeeldig en voerde de jongen van het eerste broedsel uitstekend. Op 10 juli kwam het tweede broedsel uit en toen ik een week later voor het eerst in het nestje keek met de bedoeling de jongen te ringen, bleken er 6 te zijn en allemaal zagen ze er even goed uit. Het is ook erg goed met ze blijven gaan en ik kan dus op een geslaagd kweekseizoen met de putters terugzien. De jongen van het eerste nestje heb ik, toen ze ongeveer 6 tot 7 weken oud waren, uitgevangen en binnen apart gezet.

De jongen van het tweede nestje heb ik, tot ruim na de jeugdruï, in de buitenvolière gelaten. Deze zijn pas

door H. Haan, Veendam

november naar binnen gegaan en naar mijn gevoel zijn de 'buitenvogels' beter in conditie dan die welke al eerder naar binnen zijn gebracht. Is dat u ook opgevallen?

Wat de verzorging betreft, toen de jongen geboren waren heb ik een opfokvoer gemaakt van een bekend product uit de handel, waarbij op 15 eetlepels toegevoegd één ei. Dit opfokvoer hebben de vogels uitstekend opgenomen. Toen de jongen uitvlogen heb ik aan het opfokvoer

nog toegevoegd 2 eetlepels negerzaad en 4 eetlepels goed onkruidzaad, deze samenstelling tot na de jeugdruï. Hierna ben ik overgegaan op krachtvoer wat omstreeks maart weer wordt vervangen door eivoer. Buiten dit heb ik ook volop distelzaden gevoerd welke ik omstreeks augustus in ruime hoeveelheden verzamel en het hele jaar voer. Telkens zet ik dan een bos in een emmer zonder bodem welke emmer enkele centimeters is ingegraven.

Tot zover het overzicht van mijn kweek met de putters in 1980. Ik denk daar nog steeds met erg veel plezier aan terug. Wat nu het artikel van de heer Höppener betreft, dat in het nummer van november 1980 is opgenomen, waarin hij schrijft te denken dat eigen kweek een geringe wildzang niet in ruime mate te koop is door het feit dat te weinig liefhebbers hiermede kweekervaringen hebben, kan ik het niet eens zijn. Als kweker van die vogelsoorten moet de schrijver toch weten dat de huidige Vogelwet nog steeds het grootste struikelblok is. Het is tot op heden niet toegestaan dat eigen kweek wildzangvogels kunnen worden overgedragen aan andere kwekers/liefhebbers. Het is dan ook van enorm belang dat onze organisatie, de NBvV, blijft aandringen op de mogelijkheid van overdracht aan derden. Bovendien zouden we ook graag zien dat de Goudvink in de lijst van kooivogels zal worden opgenomen. We zien er smachtend naar uit.

Donkerstralers

Donkerstralers zijn te vergelijken met lampen. Ze geven alleen geen licht maar warmte en de 'peer' is niet van glas maar van porselein. Ze passen in normale fittingen.

Gegeven het feit dat donkerstralers warmte afgeven die diep in het lichaam doordringt en mede rekening houdend met hun simpele technische verwerking wordt er door vogelliefhebbers nog al eens gebruik gemaakt van dit type warmtebronnen. Ze zijn te koop in diverse 'sterktes' (hoeveelheden Watt).

U kunt ze bijvoorbeeld gebruiken in ziekenkooien, in kooien waarin pas geïmporteerde vogels zijn gehuisvest, in voliëres waarin vogels zitten die 's winters enige behoefte aan warmte hebben of in kooien waarin bijvoorbeeld jonge kwartels worden grootgebracht.

Let u er wel op dat de donkerstralers veilig worden aangesloten en dat er geen kans bestaat op brandgevaar?

Huub Vervest

de oranjeborst zebra vink

Sedert het verschijnen van de zwartborst zebra vink rond 1968 is de oranjeborst de meest opmerkelijke nieuwigheid in de zebra vinken liefhebberij.

Van het bestaan ervan werd reeds in februari 1978 ruchtbaarheid gegeven in de brochure 'De Zebra' van de Belgische Zebra vinken Club en voor het eerst werd deze mutatie geshowd naar aanleiding van de jongste Neerhoftentoonstelling te Gent.

Het was DECOSTER André, Machelen aan de Leie - België, die door een handelaar uit de buurt werd geattendeerd op het feit dat onder de massa zebra vinken, die hij opkoopt, er een exemplaar bevond waarvan de borst oranjekeurig was, een aanwijzing die volstond om dit exemplaar als 'curiosum' aan te schaffen.

Ingevolge het uitblijven van een doorgezette kweek, wellicht te wijten aan het gebrek aan voldoende kweekuitrusting, kon ik in oktober 1978 in het bezit komen van deze oranjeborst. Daardoor werd wel een verantwoordelijkheid opgenomen en een uitdaging aanvaard. De herkomst van de vogel kon niet nagetrokken worden en de wijze van vererving moest blijken uit verdere nakweek.

Zekerheidshalve werden van de nieuwe aanwinst dadelijk dia's gemaakt in alle mogelijke houdingen en close ups van de afwijkende details. Alras kwam ik tot de vaststelling dat de oranjeborst van het zeer zenuwachtige type was en met een open gesperde snavel bracht hij mij herhaaldelijk in paniek; verder gaf hij zelfs de indruk bewust te zijn dat hij anders was, want altijd keerde hij de waarnemer de rug toe. Hoe ziet het fenotype van de oranjeborst er nu uit.

De afgedrukte foto maakt wel de naamgeving duidelijk maar is onvolledig voorwat de kleurbeschrijving betreft.

Kop, rug en vleugeldek zijn grijs doch opmerkelijk verschillend van de normaal grijze. Het grijs is blauwer getint. De buik is praktisch spierwit in plaats van crèmekleurig en de tekeningen oogstreep, snavelstreep en borstband zijn oranje gekleurd i.p.v. zwart, de staarttekening is oranje-wit geblokt i.p.v. zwart-wit. Tot daar de meest opvallende verschillen.

Eens de aanpassingsperiode voorbij werd hij gepaard aan de beste pop waarover ik op dat ogenblik kon beschikken. Gelukkig toonde hij zich zeer ondernemend en viriel.

Alle eitjes bleken bevrucht. Na twee legsels werd een andere pop toegevoerd en zonder meer aanvaard. De bedoeling van de wisseling van pop was tweërlei nl. in de beste

voorwaarden en in de kortste tijdspanne een maximum aan jonge vogels op stok te krijgen en meteen inzicht te verwerven in de wijze van vererving.

De eerste proefparingen brachten aan het licht dat de grijze oranjeborst split was voor bruin; autosomaal vererfde en recessief t.o.z. van de wildvorm.

De mannen split vogels of enkelfactorig oranjeborst vogels hebben een intermediaire verschijningsvorm, in het zwarte veerveld van de borstband treft men regelmatig oranjegekleurde veertjes aan en de veertjes aan de binnenzijde van de vleugelbocht zijn oranje getint.

Bij de enkelfactorige poppen zijn de aanwijzingen niet zo duidelijk: de oogstrepen zijn lichtelijk gereduceerd en in mindere mate is een flank- en wangtekening merkbaar. Rond half juni 1979 was de tijd aangebroken om een dochter aan vader oranjeborst te paren. De verwachtingen

gen waren toenmaals dan ook hoog, want nu kon men aan de weetkomen hoe een pop oranjeborst er zou uitzien.

De eitjes waren ook nu weer allen bevrucht en de jongen kipten zonder problemen.

Bij het uitvliegen bleek evenwel dat de meeste jongen blind waren. Dadelijk werd deze proefparing gestopt en alle blinde jongen opgeruimd.

Een andere dochter werd ingeschakeld en de daaruit bekomen jongen waren prima; het probleem met het ooggebrek bleek de wereld uit.

De eerste pop werd geboren en had de volgende verschijningsvorm; het grijs van kop, rug en vleugeldekkert komt in ruime mate overeen met de kleur van de oranjeborst man; de buikkleur is witachtig, de snavelstreep en oogstreep ontbreken, een lichte flanktekening en wangtekening is aanwezig en de staarttekening is driekleurig: zwart, bruinachtig en wit.

December 1979 beschikte ik over nieuwe oranjeborst mannen en poppen en ik kon in 1980 vol goede moed de verdere uitbouw van de stam ondernemen. Het kweekjaar 1980 bleek uiteindelijk niet zo positief.

De vruchtbaarheid liep met 30% terug en het probleem met de ogen stelde zich andermaal. Verder lieten praktisch alle bruine oranjeborst mannen het afweten bij het uitkleuren terwijl de poppen praktisch geen problemen ondervonden bij het wisselen van hun vederpak.

Het bewijs is echter geleverd met een bleekkrug oranjeborst dat de oranjeborst gekweekt kan worden in al de geslachtsgebonden kleuren; wat de combinatie betreft van de oranjeborst met de autosomaal verervende kleuren zal 1981 uitsluitend dienen te geven.

De hoop wordt gekoesterd dat de combinatie met de zwartborst en de isabel tot de mogelijkheid behoren om zodoende tot de kweek te komen van volwaardige phaeo's.

Zeker is dat in de nabije toekomst deze nieuwe mutaties op de showplanken van de T.T zal verschijnen en dat er voor de experimentele kwekers nog heel wat werk aan de winkel is.

Tekst en Foto:

CHABOT P

Leuvensesteenweg 109
2800 Mechelen België

Voor de zang- kweker. (Harzers)

door W. Ouwersloot

INDRUK

Het is mij gebleken tijdens het afgelopen tentoonstellingsseizoen, dat er nog al verwarring en onvrede is ontstaan, over de toekenning van punten in de rubriek, INDRUK; en dat in deze, enige uitleg is vereist.

Om dan maar gelijk de roep uit de woestijn te beantwoorden, is niet altijd even gemakkelijk, om de dood eenvoudige reden dat je niet bij het keuren door de desbetreffende keurmeester aanwezig bent, en dat men later moeilijk kan discussiëren over wat de keurmeester heeft gehoord en bewaardigd.

Maar een feit is zeker, dat de keurmeester met handen en voeten gebonden is aan het keursysteem en zich daar strikt aan moet houden.

Op het theoretisch examen dat ik als keurmeester moest afleggen werd mij de vraag gesteld: Noem de normen, die worden aangelegd bij het bepalen van de waarde van een toer? (les 3 vraag 14).

Waarde kwekers in de lande, dat is nog al wat. Het antwoord luidde:

1e Klassificatie, dat is, dat iedere toer in een aparte klasse wordt ingedeeld.

2e De toondiepte van de toer.

3e De toonvolheid van de toer.

4e De kracht van de toer.

5e De lengte van de toer.

6e De afwisselingsmogelijkheid van de toer.

Dit zijn de zes normen, als antwoord op deze vraag, waarvan de laatste vijf

punten voor zich zelf spreken.

Nu zijn we gelijk bij de kern van de vraag beland.

Wat is nou precies 'INDRUK'?

Wanneer u een vogel heeft die op de laatste vijf punten zeer goed zingt naar het oordeel van de keurmeester, met mooie verbindingen en overgangen (en daar gaat het om) tussen de toeren, en die een foutloos lied zingt, en in zijn totaliteit een machtig muzikaal geheel vormt, om het maar zo te zeggen, het hart steelt van de keurmeester, waardoor je als het ware vergeet te schrijven, zo'n vogel krijgt het maximum aantal punten voor INDRUK.

INDRUK geef je, naar mate de vogel INDRUK op je maakt, maar een vogel die mooie toeren zingt, maar te kort is, of zijn lied in stukken en brokken voortdraagt, ook al heeft hij 21-holrol, 21-knor, 13-hoiklingel, 14-fluiten, enz. enz.

Zo'n vogel maakt weinig INDRUK op de keurmeester.

Het is toch een heel begrijpelijke zaak, dat wanneer een vogel zijn lied telkens afbrekend voortdraagt, dat er voor INDRUK maar heel weinig overblijft, ook al zijn de gezongen toeren zeer goed te noemen.

Bij het toekennen van indruk heeft de keurmeester een zekere vrijheid om naar eigen inzicht te oordelen, wat tevens inhoudt, dat het één van de moeilijkste onderdelen is van het keuren van zangkanarie's.

Dan hebben onze oosterburen het een stuk gemakkelijker, maar dat is een ander verhaal.

Het zou ook van nut kunnen zijn, als de keurmeesters in de toekomst vogels op de keurtafel krijgen met goede toeren, en in verhouding weinig punten voor indruk, op de keurlijst onder bemerkings een aantekening maakt, waarom deze vogel zo weinig punten heeft gehad voor indruk, daar zou een nuttige werking van uit kunnen gaan, dat tevens aan duidelijkheid niets te wensen over laat.

Rest mij nog te vermelden, dat voor voldoende INDRUK tot 3 punten wordt gegeven, voor goede INDRUK 6 punten, en voor zeer goede INDRUK tot 9 punten mag worden beloond.

Hopende dat hier mee enkele duistere puntjes verhelderend zijn opgelicht, wens ik u een fijn kweekseizoen.

De Kookaburra is een zeer Avustralisch kenmerkend vogelsoort dat veel voorkomt in ons land. Het is een zeer populaire vogel die de dergaankbezoekers 'poesjes' van de komende vogels. De wafel is su-

laimis, de vogelsoort is de vogels direct onder de naam dat (samen is deze vogelsoort wat de eenden heet) en de vogelsoort haad en zelfs in het vogelsoort drinkwater laat zien visgerechten. (Foto wafel)

end afgegaan door de Australische Ambassade, Den Haag, met de mens de Australia Information Service).

De veelbesproken,
veelgehoorde en
daarom veelnamige

Laughing Jackass

Lachende Hans ofwel
Kookaburra en Woudijsvogel

Heeft deze kort dikkige Bosijsvogel van O. Australië, *halcyon giganteus*, uiterlijk al iets gezelligs zijn gorgelende lach heeft hem zowel in de doodstille bush bush als in drukbezochte dierentuinen zó populair gemaakt, dat zijn supporters gewoon niet ophouden dat stemgeluid en -volume op te hemelen. Die jubeltonen – bedoelend die 'uit' die mensen – omschrijven deze geluiden van 'een koor boze geesten' en hoongelach tot de

vermoeide reiziger moed in ... sprekende troostrijke klanken! Onlangs zijn deze uitgezonden tijdens een tv-uitzending van Ja Natuurlijk zodat heel (zover niks anders omhanden hebbend) Nederland dat heeft kunnen beluisteren. Het gefilmde stel zat net met een lofzang 'n maal termieten te prijzen.

Is de literatuur op dat vocaal gebied nogal welbespraakt en lang-van-stof over het leefpatroon in o.a. gevangen

staat is men eerder kortaf. Rutgers zegt in Band IV van diens encyclopaedie onder; Verzorging dat er 'liefst 47 ondersoorten beschreven worden' waaruit automatisch kan volgen, dat men er geen 47 maal bij stil kan staan hoe elk (vanzelfsprekend hetzelfde) reilt en zeilt. Doet zijn Plaat 194 voor wat betreft de verhouding romp-kop gestyleerd aan, de nooit iets aandikkende of wegmoffelende fotografie laat u zien hoe er inderdaad een waterhoofd opzit. Dit wordt verergerd doordat, aldus Brehm, ze de 'veeren van den kop overeind zetten, waardoor deze de dubbele grootte verkrijgt en hun gelaat een ernstige uitdrukking'. Een eigentijdse bron, niemand minder dan ir. Louwman van Wassenaars Vogel-park, zegt aan de telefoon dat 'dié tenminste' hem geen voer- e.a. problemen bezorgen, 'opgewekte, vlugge dingen'. De Lezer(es) zal toegeven dat het slaperig lijkende van de Reuzenijsvogel prompt tegengesproken wordt door dat pinnige, pittige oog waar hij de omgeving geen seconde mee uit het, uit dat oog laat. Onze lachebekkige Hans onderschatte men – welke fout overigens geen geboren kweker ooit maken zal – niet. Bij het verdedigen van nest of jongen brengt bovendien die kokker van 'n snavel blessures toe die de ongenode gast van verder huisbezoek doet afzien!

de Josselin de Jong

G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075 - 166951

Uitsluitend verkrijgbaar in de dierspecialzaak

Pauwen kent iedereen en behoren inderdaad tot de mooiste fazantachtigen ter wereld, zijn bijzonder kleurrijk en vooral pronkende hanen, van welke soort en variëteit ook, doen menigeen versteld staan van zoveel kleurenrijkdom.

Pracht en praal: pauwen

Tekst: R.R.P. v.d. Mark

Ze hebben door de eeuwen heen altijd al een enorme indruk op de mens gemaakt en de Phoeniciërs brachten deze kolossale vogels vanuit India naar de Farao's in Egypte.

Pauwen zijn ook beroemd in oude en moderne kunstuitingen, zowel in literatuur, godsdiensten, legenden en komen zelfs op Romeinse munten voor. Koning Salomo kende de pauw al en na de verovering en van Koning-Alexander waren ze bekend bij de Grieken; vervolgens deden de vogels hun intrede in de gebieden van de Middellandse Zee, waar ze in de 14e eeuw al werden ingevoerd.

De Romeinen vonden de pauwen ook mooi, maar ze hielden meer van het vrij taaie vlees, met uitzondering van de beroemde pauwetongen, een koninklijk gerecht(!) dan van de pracht en praal, maar ze hielden er al speciale pauwefokkerijen op na!

Na de Tweede Wereldoorlog in 1945 was het aantal pauwen in Europa bijzonder klein te noemen wegens de overal heersende voedselschaarste voor mens en dier, maar vlugger dan menigeen verwachtte en zelfs vermoedde, bleek de belangstelling voor deze prachtige siervogelsoort weer zodanig toe te nemen, dat het totale aantal pauwen, de zeldzame soorten niet meegerekend, tegenwoordig dat van vroeger vast overtreft!

Ook vanuit Nederland is een grote export van pauwen over de gehele wereld ontstaan, ondanks dat het aantal bezitters van landgoederen en zeer grote tuinen sterk slinkend is en de vogelsoort graag geheel vrijlopend wordt gehouden.

Importaties van blauwe en witte Pauwen zijn er naar mijn weten na 1945 nooit uitgevoerd, zodat het gehele bestand bestaat uit inteelt en familie, maar oersterk zijn ze wel, dat hebben ze bewezen!

De luide schreeuw van de hanen, verrijkend en lijkend op een menselijke

kreet in nood en door de haan ook wel in de nacht of tegen het ochtendgloren, om 4 uur of daaromtrent geuit, was vooral vroeger aanleiding tot burenruzies; tegenwoordig klinkt deze heerlijke natuurroep meer als een waarschuwingssignaal van de natuur zelf, die overal wordt teruggedrongen, waardoor de mens de kans loopt volledig vervreemd te raken van de geluiden, die vogels en andere levende wezens (kikkers!) in de natuur voortbrengen.

Een pronkende pauwhaan dwingt altijd bewondering af; zijn echte staart bestaat uit 20 dof gekleurde staartpennen, waarvan de langste soms wel tot meer dan 60 centimeter lengte zijn uitgegroeid; deze staartpennen zijn bedekt door 100 of meer geweldig lange sierpennen, verlengde rugstaartdekveren.

Wanneer nu de haan in paarstemming verkeert en dat is hij 's winters ook al, zet hij de echte staartpennen op, tot loodrecht op zijn rug, waarbij de rug- en staartdekveren wel mee moeten, waardoor de unieke waaier-vormige cirkel van veren ontstaat! Ruimschoots voorzien van diverse echte en weerschijnkleuren ontstaat een prachtig kleurenschouwspel van metaalgroene, lila, blauwachtige en geelbruine schittering, die nog wordt verhoogd door de aanwezigheid van de oogvormige vlekken met zwarte 'pupil' aan het einde van iedere veer. Zelfs wanneer de staart niet wordt opgezet helpen deze de sierveren dragen, ter voorkoming van beschadiging door het slepen over de grond. Heel merkwaardig is het feit, dat het ontstaan van deze pauweogen vandaag de dag nog is te zien op de lichaamsveertjes van iedere pauwhaan, lager op de 'sleep' gelegen en aanleiding was voor de grote auteur Beebe in zijn boek 'Pheasants, their lives and homes', 1927 via een aquarel van J. Grönvold vast te leggen in kleur. Joh. Lentink, één onzer grootste dieren schilders heeft een nieuw aquarel gemaakt, sier-zijveren eraan

toegevoegd en het resultaat met de verklarende tekst ziet u in 'Onze Vogels' als eerste waarschijnlijk, want 'Beebe' is tegenwoordig een fel begeerd en daarom uiterst kostbaar Engelstalig boekwerk over fazantachtigen.

Pauwhennen en jonge haantjes spreiden hun staart ook uit en zelfs eendagskuikens doen dit al; de aanwezigheid van hennen is overigens niet van belang voor de haan, want hij pronkt ook alleen en vaak. Sommige hanen pronken zelfs graag, wanneer er mensen in hun omgeving zijn'. Pauwhanen groeien maar langzaam uit tot hun 7e levensjaar, maar ze zijn al in hun 2e, zeker 3e jaar fokrijp; de hennen daarentegen zeker op hun 2e levensjaar.

De hen bouwt een slordig nest op de grond en legt hierin 5-9 crèmeachtige eieren, die wegnemen natuurlijk worden gevolgd door een tweede, zelfs derde legsel; de broedtijd bedraagt circa 28 dagen en de haan bekommert zich totaal niet om het komende gezin, hij pronkt en bevrucht liever andere hennen...!

Het voedsel van volwassen pauwen bestaat uit dagelijkse toediening van een handvol Sivo Fitkorrels per vogel, aangevuld met beukennoten, eikels, rozijnen, druiven, brood; 's avonds ontvangen ze een flinke hand gemengd graan met veel peulvruchten, fazantegraan is ook prima, dat op een vaste voerplaats wordt uitgestrooid en die ze precies weten te vinden na enige ervaring.

Rui-Hulp en vitamine AD, vandaar dat Sivo Fit, zijn onontbeerlijk, evenals een bak met grit, zeker wanneer de vogels in grote (5 x 10 meter) voliëres worden gehouden, want dat komt de conditie van vogels én de eieren in het voorjaar tegen mei ten goede en voorkomt slechte bevruchting en kromme of spreidtenen bij de kuikens.

De **kuikens** zijn kinderen van **exotische vogels**, die zich weliswaar

prachtig hebben aangepast aan ons klimaat, maar toch het warme, exotische voorouderschap nooit en te nimmer verliezen! Vandaar hun gevoeligheid voor kou en tocht, nat weer. Zij ontvangen de eerste weken Sivo Start, later Sivo Opfokruim, fijn gehakte brandnetels, sla, onbespoten s.v.p. mierepoppen, meelwormen als toegift.

Ook vrijlopende pauwekuikens moeten 's avonds naar binnen met hun (pleeg)moeder, want ze overleven ons grillige klimaat niet, denkt u daar wel aan.

Hoewel de pauwen prima en vast broedt, maar bij verstoring en al te grote belangstelling van de mens van het nest afloopt en dan daarop niet zo gauw terugkeert, broedt menige fokker, liefhebber van pauwen met behulp van een broedse kalkoen, flinke broedse kip zonder voetbevedering, vlakbroedmachine, of motor-sportbroedmachine de eieren prima uit, zoals de praktijk uitwijst. Temperatuur en vochtgehalte als bij het uitbroeden van eieren van fazanten. De kuikens gaan na uitkomst in de opfokruimte meteen Elstein warmtestraler er boven, die in diverse maten te verkrijgen zijn bij de broedmachine fabrieken. Goed warm houden de eerste tijd is een eis voor de tere, maar snel groeiende kuikens!

De praktijk heeft ook uitgewezen, dat u geen kuikens van al te verschillende leeftijd (van 1e en 2e legsel) tezamen moet laten opgroeien, want dat geeft narigheden bij de voeropname omdat de kleintjes dan niet aan hun trekken komen en worden geplaagd, tot de dood erop volgt, hetgeen natuurlijk nooit de bedoeling is. Welke Pauw-kleur vindt u mooi?

Er zijn 2 soorten, één geslacht (Pavo) en meerdere variëteiten bij Pauwen en ik zou de beginnende liefhebber altijd de keiharde, prachtige **blauwe Pauw** aanbevelen, niet duur en toch zo mooi!

Wanneer u nu bij de Fa. Lekkerkerker in Doorn, Achterweg 6b, zijweg van het 'Huis te Doorn', waar de voormalige Duitse Keizer zijn laatste levensdagen sleet, bent of bij Fa. Man in 't Veld, in Apeldoorn, en daar de soms zeer grote collecties Blauwe Pauwen, jong en oud, bezichtigt, moet u eens goed opletten op de **vleugelpennen** van de uitgekleurde, **oude hanen**; zijn daarin **witte** pennen

te vinden, dan zijn dat fok-onzuivere blauwe hanen, waaruit wellicht later ook **witte** pauwen zijn te fokken. Een echte fokzuivere haan heeft kastanjebruine vleugelpennen en geeft met een goede hen weer echte blauwe pauwen.

Wie zich daarvoor interesseert adviseer ik het nieuwe standaardwerk 'Jacht- & Siervogels' v.d. Mark, Uitg. Hollandia, Baarn aan te schaffen, dat in deze herfst verschijnt, en waarin de erfelijkheidsleer aanschouwelijk is voorgesteld met gekleurde pauwekopjes etc.

Naast de alom bekende blauwe variëteit kennen we de prachtige **witte** Pauw, die het zo goed doet op een grasgroene ondergrond, de **bonte** (blauw en witte), de **zwartvleugel-** en de **Spaulding** variëteit.

Vanuit het Verre Oosten, China, Indonesië stamt de Arendrager of Groene Pauw, een magnifieke statige verschijning, die ook in België en ons land aanhangers telt, maar veel kostbaarder is en niet tegen vorst bestand is, dus een nachthok moet hebben, om onze kille winters zonder kleerscheuren door te komen. Fokken gaat prima, maar de kuikens eisen natuurlijk ook weer warmte tijdens de opfokperiode. Moeilijk is het herkennen van het geslacht, omdat haan en hen identiek, gelijk gekleurd en getekend zijn. Let u vooral op pootlengte, flinke lange poten, nogal grof zijn altijd jonge hanen!

De Arendrager kent 3 variëteiten, maar we zien er altijd maar één, terwijl we de witte Arendrager, die in de U.S.A. met inkruising van de witte pauw is gefokt, hier nog steeds niet is ingevoerd, maar wel al 11 jaar bekend.

Congo Pauwen tenslotte kunt u zien in diergaarde 'Blij-Dorp', die in 1980 weer gelukkig jongen fokte, huide, of in de Zoo van Antwerpen, waar ze een prachtige collectie bezitten. Sommige particulieren en Vogelpark Walsrode in Duitsland hebben ook Congo Pauwen, maar 'Antwerpen' heeft momenteel niets te koop, zo ze mij meldden (ad circa f 12.000,— per paar!)

Tot slot nog een raad: koop jonge vogels, of een zeer grote oude haan met een totale lengte van 1,60 centimeter 'sleep' en geen miezerig klein 'staartje', dat is te ver doorgevoerde inteelt en voorspelt niet veel goeds voor het nageslacht!

DE ONTWIKKELING VAN DE 'OGEN' OP DE SLEEP VAN DE PAUWHAAN

Het begin van deze schitterende 'ogen' moet voor het eerst zichtbaar geweest zijn op de veren van één of andere ver verwijderde voorouder van alle Pauwensoorten, misschien wel 100.000 jaar geleden.

Toch kunnen we vandaag de dag in de sleep van iedere Pauwhaan duidelijk het spoor volgen van dezelfde ontwikkeling van het patroon en het pigment.

Bovenaan in de kleurenafbeelding zien we op de eerste rij van links naar rechts boven de witgezoomde zwarte eindwarsbandjes van ieder veertje een vage kastanjebruine kleur ontstaan, die zich langzaam samentrekt, zich later opricht en zich verspreidt in een groen oppervlak. (rij 1, veertjes 1-4).

Het kastanjebruin is spoedig afgesneden door een omringende groene zone en toont nu in de ontwikkeling een smalle eenkleurig warme kleurenwaaier (rij 2, linker veertje).

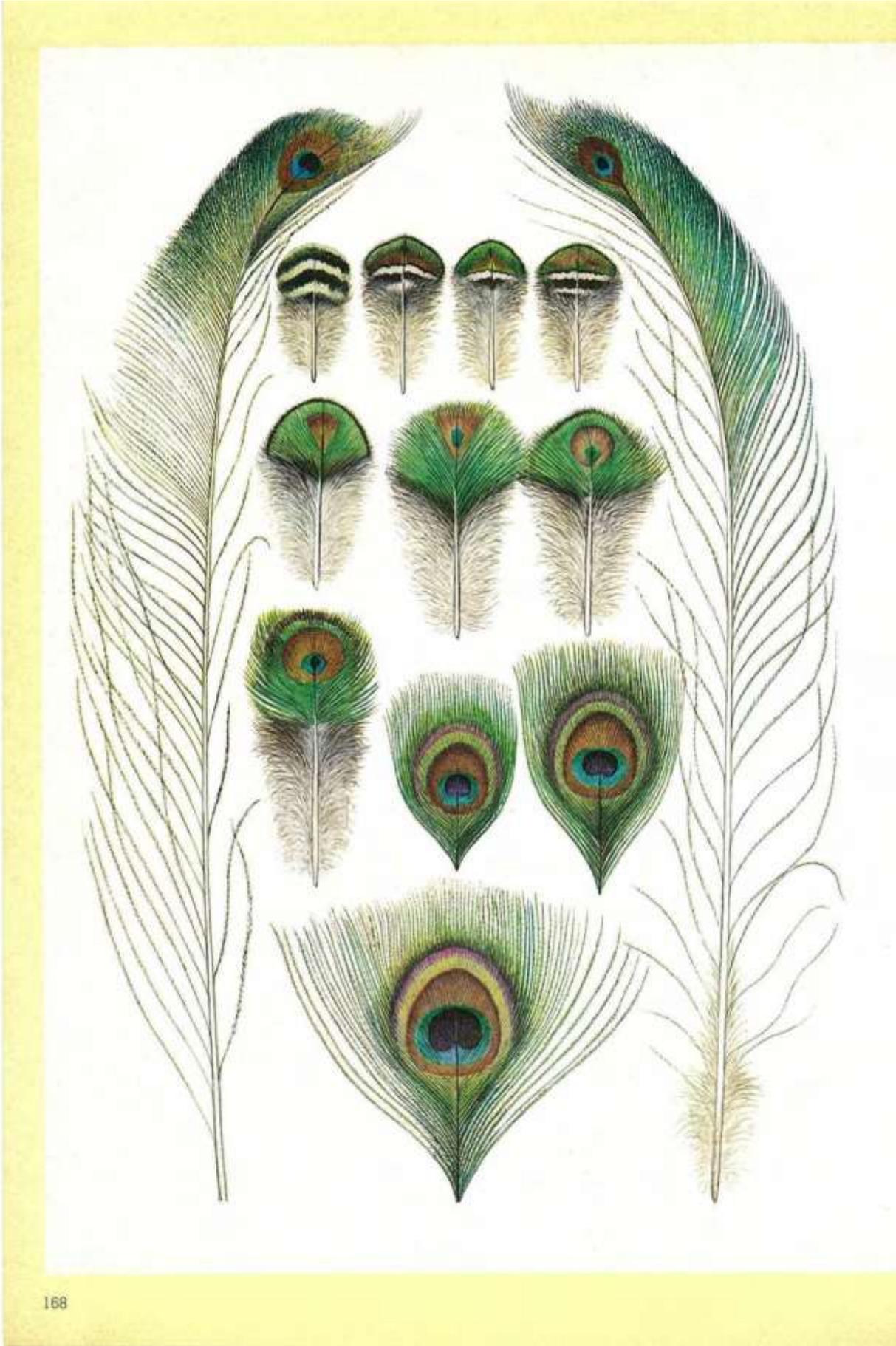
In het hart van deze veertjes ontwikkelt zich een metaalblauw vlekje, dat een steeds grotere omvang aanneemt en waarin zich vervolgens een zwarte stip ontwikkelt. (rij 2, middelste en rechter veertje).

Hier zien we het 'oog' in zijn eenvoudigste vorm! Bij iedere haan vinden we de ontwikkeling van deze kleuren en tekening op de veertjes, die enigszins benedenwaarts in de sleep zijn te vinden.

We komen deze eenvoudige 'ogen' ook nog tegen aan het einde van de sikkelvormige zij-rugdekveren met één 'oog' (links en rechts van de 11 veertjes op de kleurenafbeelding).

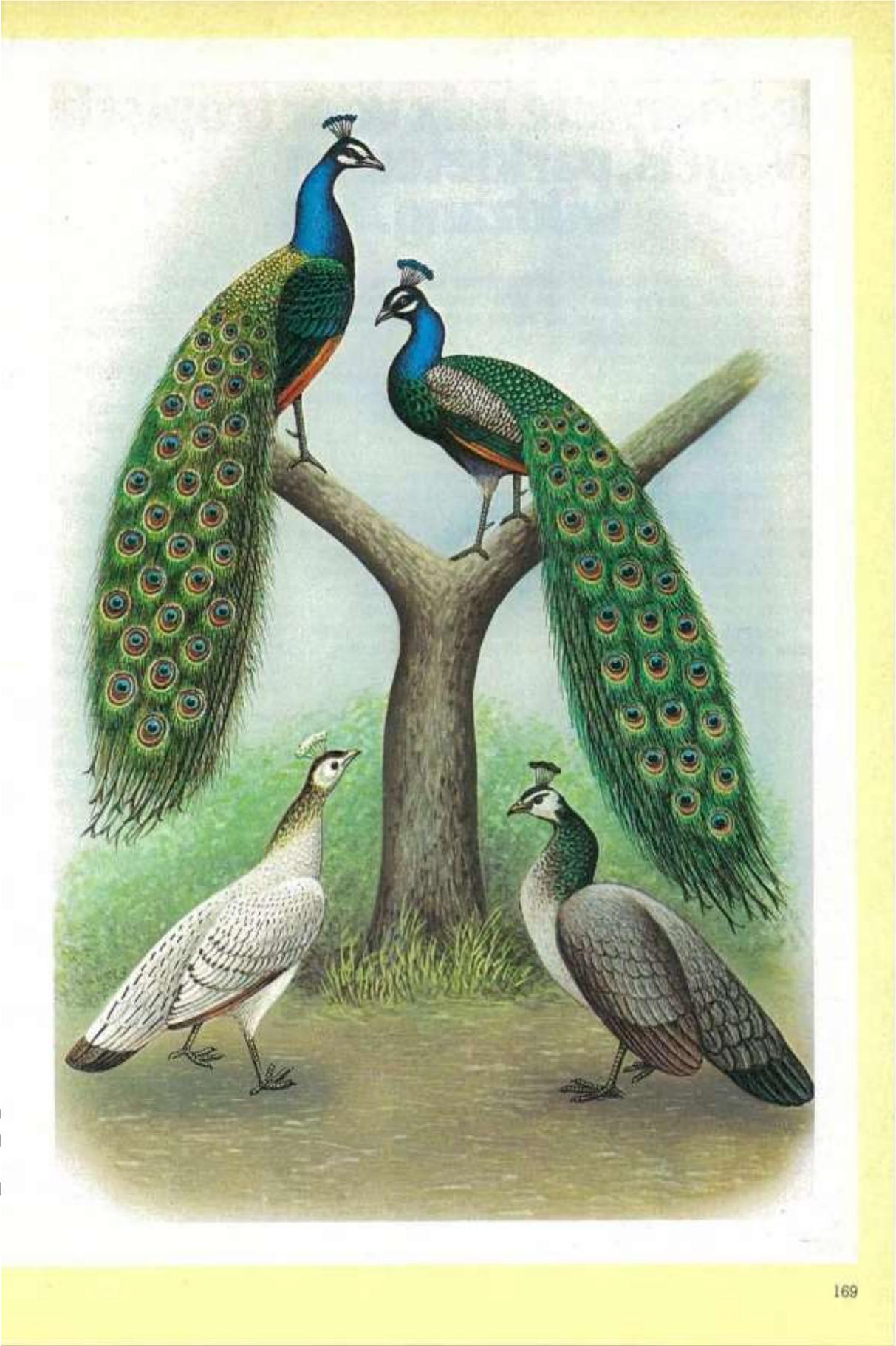
We mogen veronderstellen, dat het overeenkomst vertoont met hetgeen pauwhanen tentoonspreidden ongeveer 500.000 jaar geleden.

De ontwikkeling van het volledig geperfectioneerde 'oog' is voornamelijk te danken aan de vergroting door een verdubbeling van de zwarte pupil (rij 3, veertje 1, 2 en 3) en door toevoeging van zacht lila-kleurige, koperkleurige en smaragdgroene omljstingen (rij 4, eindstadium der ontwikkeling).

VOGEL

СОРТ

Een zeldzaamheid of niks bijzonders

Tijdens het kweekseizoen 1980 constateerde ik in het tweede nest van een Or. Roodagaatvooropaalschim-mel (kanarie) pop, dat de eerste twee eieren van normale afmeting waren. Het derde ei dat volgde was $\frac{1}{4}$ groter en het vierde ei was een $\frac{1}{4}$ kleiner dan de twee eerste.

De man die hieraan ook debet was, was een Or. Roodagaatvooropaal. Behalve de zojuist genoemde konstatering ging ik voorlopig aan het legsel voorbij. Totdat bij controle bleek dat de twee 'normale' eieren en het ei dat $\frac{1}{4}$ groter was dan de 'normale' bevrucht waren. Nu ging plots mijn belangstelling toch iets meer uit naar het bewuste nest.

Toen de normale tijd van het broedproces verlopen was kwamen twee eieren precies op tijd uit en tot mijn teleurstelling bleef het grote ei gesloten in het nest achter. Ik besteedde ook nu geen extra aandacht aan dit ei. De twee jongen ontwikkelden zich de eerste dagen voorspoedig. De vijfde dag bleek de verzorging van de jon-

gen maar matig te zijn en 's avonds trof ik één van de jongen dood in het nest aan.

Het overgebleven jong werd overgelegd bij een ander koppel kanaries en uit nieuwsgierigheid omtrent de inhoud van het grote ei, besloot ik dit ei voorzichtig open te breken. Misschien kunt u zich mijn verbazing voorstellen, toen bleek dat zich in dit ei twee volgroeide (afgestorven) jongen bevonden. Een kanarietweeling zagezegd.

Op dat moment herinnerde ik mij een soortgelijk voorval van een kollega kanarietweker uit de buurt. Hij had enkele jaren geleden ook zo'n tweeling gehad bij zijn kanaries. Was het dan geen bijzonderheid?

Of komt dit verschijnsel toch zeldzaam voor? Of en dat is ook een mogelijkheid, gaan we - omdat deze eieren niet uitkomen - achteloos aan zo'n voorval voorbij?

Daar ik het ei met grote voorzichtigheid had geopend was het voor mij mogelijk de ligging van de jongen

exakt vast te stellen. Mogelijk dat aan de hand van deze ligging tevens de oorzaak van het niet uitkomen kan worden verklaard. Eén en ander heb ik middels de bijgevoegde tekening trachten te verduidelijken.

In een normaal ei - waarin zich één jong bevindt - ligt het jong ongeveer zoals in tekening 1 is te zien. Het jong breekt met het eitandje, waarmee zijn snavel is voorzien de eikap open en ontsnapt op deze wijze uit het beknellende omhulsel waarin hij zich ontwikkelde. Bij het tweelingei lag de zaak even anders.

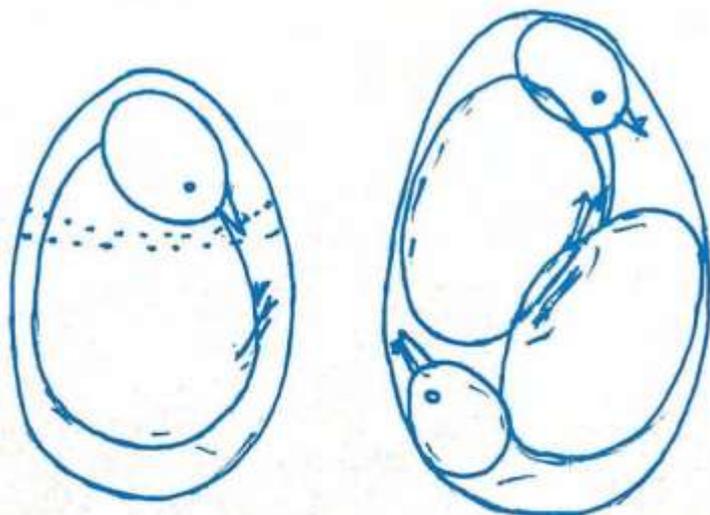
De ligging van de jongen was zoals aangegeven in tekening 2.

Door deze ligging hadden de twee volgroeide jongen de volledige ruimte in het ei nodig. Hierdoor was naar alle waarschijnlijkheid het ei te vol. Het jong tegen de eikap zal voor het uitbreken zorg hebben moeten dragen, doch door het teveel naar bovengedrongen zijn van dit jong - tegen de eikap - had dit kanarietweeling te weinig bewegingsvrijheid om de breekfunctie op de eischaal aan te vangen. Misschien heeft het jong wel de drang en natuurlijke inspanning geleverd om 'uit te breken' maar heeft deze inspanningen niet beloond gezien met een voorspoedige 'geboorte'. Beide jongen stierven af in het ei.

Het is best mogelijk dat er meer van deze zaken voorkomen in onze vogelwereld, die echter niet bekend worden doordat het bewuste ei als niet uitgekomen wordt weggegooid.

Is de konklusie met betrekking tot het niet uitkomen van het bewuste ei bij de genoemde opaalkanaries juist of is er een andere oorzaak te melden? Ik wilde deze kweekervaring u lezers van ONZE VOGELS niet onthouden.

P. Kint,
Gravenstraat 106,
4567 AM Clinge.

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

Eetbare zaken uit eigen tuin

Het blijkt iedereen te beroeren: een bessestruikje, wat slaplantjes en een bedje aardbeien. Zonder wat eetbaars in de tuin loop je behoorlijk achter met wat 'in' is. De één zet de spruitkoolplanten in de voortuin en de ander ruimt een plaatsje in voor drie tomaten, op het balkon. Want ook dáár kan best wat eetbaars groeien. Een paar ideeën. Want eetbare zaken zien opgroeien is zeker boeiend en een stuk beter dan te denken dat doperwtjes in de fabriek worden gemaakt (...waar gebeurd!).

Zaaien en planten

(groentegewassen)

Voor een kleine oppervlakte kunnen we beter wat plantjes kopen dan zelf zaaien. Want aan zes slaplantjes hebben we immers al een heleboel? Tenzij u rassen wilt kweken (bijvoorbeeld dwergtomaten) die niet als plant te koop zijn of gewassen die ter plaatse moeten worden gezaaid (tuintonen, suikermaïs) of in de tuin gezet

(aardappelpoters). Ook gewassen die we breedwerpig zaaien (spinazie, bladmoes, snijbiet e.d.) gaan natuurlijk ter plekke de grond in. Er zijn een heleboel groentesoorten die zich gemakkelijk laten kweken zonder verdere hulpmiddelen (voorzaaien, bak of kasje). We kunnen ze planten of zelf zaaien. Even een rijtje voorbeelden, dan kunt u zelf verder zoeken in een catalogus of bij een tuincentrum of zaadwinkel.

Zaaien (z) of planten (p) in april:

aardappel (p)
bladmoes (z)
bleekselderij (p)
bloemkool (p)
broccoli (p)
courgette (p)
groenlof (z)
erwt (z)
koolrabi (p)
kroot (z)
maïs (z)
meloen (p)

spinazie (z)
raapjes (z)
raapstelen (z)
radijs (z)
ramenas (z)
sla (krop, bind, molssia) (z)
snijbiet (z)
spinazie (z)
tuintmelde (z)
ui (z) (p)
wortelen (z)

Tip

Wie jarenlang probleemloze groente wil oogsten moet een of enkele rabarberplanten poten. Ze groeien overal, zelfs in lichte schaduw. Oogsten tot de langste dag, maar pas vanaf het 2e groeijjaar.

(Klein)fruit

Voor een enkel appel- of pereboompje (denk om een bestuivend ras, eventueel een gelijktijdig bloeiende sierappel) is in de meeste tuinen wel een plaatsje.

Blauwschokkers

Combinatieteelt

Ook een kleinblijvend notenras ('Buccaneer') is leuk en een zure kers (morel).

Tegen een zuidmuur kan een perzik of nectarine als leiboompje een succes zijn. Alleen de bloemen zijn al een verrukking! En een druif – buitenras – beklimt als het even kan het hele huis.

Voor een balkon is een Japanse wijnbes wel aardig, het is een decoratieve plant met rode vruchten. Geen ziekten of problemen en zelfs geschikt voor wat schaduw. Ook een 'klimmend' aardbeiras is op een zonnige plek te proberen, klimt niet echt, dus aanbinden die lange ranken.

Wat is er verder nog? Rode, witte en zwarte bessen en kruisbessen, voor wie van de behaarde vruchten houdt. Wilt u een braam, neem dan de doornloze vorm. Roodvruchtigheid is een vervelend euvel, veroorzaakt door een galmijt die in de kleine besjes huist.

Bij fruitgewassen is de rasechtheid en eventueel de onderstam een belangrijk gegeven. Daartoe worden deze gewassen door de Ned. Algem. Keuringsdienst op de kwekerij gekeurd en voorzien van een z.g. plombe met ras- en onderstam-gegevens. Let daarop als u planten koopt!

Tip

Laat u in april niet verleiden tot het kopen van allerlei zomerbloeiende planten. Veel eenjarigen zijn vorstgevoelig en kunnen pas vanaf eind mei definitief buiten groeien.

Tip

Stokbonen (spercie-, snij en pronkbonen) zijn ruimtewinners als we ze aan tonkinstokken omhoog leiden (bonen leggen vanaf half mei).

Blauschokkers zijn erwten (capucijners) die tenminste niet door de vogels worden stuk gepikt en minstens zo lekker (vers of gedroogd)

Combinatieteelt zal veel liefhebbers aanspreken omdat men in eigen tuin wil telen zonder 'spuiten'. Ui en wortelen is een voorbeeld van een goede combinatie. Afrikaantjes gelden als aaltjesverwerende plant; aaltjes veroorzaken verwelking.

Onkruiden

P.J. de Penning.

Vlasleeuwebekjes

(*Linaria vulgaris*)

Als het vlasbekje nog niet bloeit, moet men het plantje wel heel goed kennen om te kunnen zien of het werkelijk het vlasleeuwebekje is. Men kijkt het gemakkelijk over het hoofd. Voor de bloei lijkt het erg veel op het vlas. Vandaar ook de naamsverbinding vlas en leeuwebekje.

Als de geelachtige bloemen bloeien is vergissing echter uitgesloten. Men ziet direct, dat het een leeuwebekje is. Meestal zit de lange spoor, het opvallende lange uiteinde van de bloem, vol nectar. Insecten weten dit ook en snoepen er graag en veel van. Dat is voor de ene insect echter gemakkelijker, dan voor de andere.

Als zij niet over een lange tong beschikken, doen zij vergeefse pogingen. Insecten zijn echter ook 'bij de tijd' en hebben een prachtig kunstje

uitgevonden, om de fel begeerde nectar toch te kunnen bemachtigen. Zij prikken gewoon een gaatje in de spoor en zie daar! Gemakkelijker kan het eigenlijk niet. De nectar druppelt er a.h.w. zo uit.

Vlasleeuwebekjes zijn overblijvende plantjes, met een diepe wortelstok. Hierdoor zijn zij in staat, ook tijdens droge perioden, zich prachtig groen te vertonen!

Het zaad is heel gemakkelijk te verzamelen en de papieren zak is daarbij uw 'rechterhand'!

De 'deftige' naam *Linaria*, is ook al weer iets, dat niet op leeuwebekjes wijst. Kijkt u maar: *Linum* is... *vias*!

U begrijpt nu ook, waar de naam *linen* vandaan komt!

Vulgaris wil gewoon, gewoon of algemeen zeggen.

Fauna Metaalwaren b.v.

Hoofdstraat 138a - Tel. 04167-7 41 14
Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

Alles voor de kweker zoals:

Allerlei soorten nestmateriaal o.a.:
sharpi - cri - cocos en sisal
Diverse soorten nestjes en nestkastjes
Kiemapparaat voor dagelijks
gekiemd zaad.

Grasparkieten allerlei:

Ondanks al onze goede bedoelingen zijn de broedresultaten lang niet altijd in overeenstemming met de verwachtingen. We zullen eens een aantal gevallen die de kweek nadelig beïnvloeden of soms geheel doen mislukken aan een nadere beschouwing onderwerpen en eens bekijken wat we er aan kunnen doen.

De pop wil geen eieren leggen

Heel erg vette poppen leggen niet, doch verder moet de oorzaak bijna altijd gezocht worden in het feit dat de pop vóór de kweek niet de juiste voeding heeft gehad. Meestal is het gebrek terug te voeren tot een ernstig proteïne (eiwit) tekort. Als u gedurende de wintermaanden alleen met een zaadmengsel gevoerd heeft, hoeft u wat mij betreft de oorzaak nergens anders te zoeken. Alle zaden zijn ontoereikend om aan de aminozuren behoeftes te voldoen. In melk gekweekt oud brood kan de eiwitrijkere samenstelling van het voedsel gunstig beïnvloeden. Sommige kwekers geven hun vogels in plaats van water, verdunde melk in de verhouding 1:1 te drinken. Indien u echter als aanvulling op het zaad alleen in melk gekweekt oud brood wilt verstrekken, dient u ook nog een in de handel verkrijgbaar multivitaminereparaat te geven anders treedt vroeg of laat hypovitaminose op. (tekort aan vitamine)

De pop legt schaallose eieren (windeieren)

Dit verschijnsel is te wijten aan een ernstig vitamine D gebrek. Als u het gehele jaar door een uitgebalanceerde voeding verstrekt, kalk grit en sepia niet vergeten heeft, zal dit niet voorkomen. Bij windeieren treedt dikwijls legnood op. De vogel warm zetten (90°F).

In hardnekkige gevallen met een druppelaar een beetje slach in de cloaca druppelen en de vogel verder warm zetten en met rust laten. In de meeste gevallen lukt het dan wel. Legnood treedt ook op bij hevige kou, doch ik blijf van mening dat een vit. D gebrek de eerste aanleiding is.

door H.W.J. v.d Linden

De eieren zijn niet bevrucht

Hier kunnen vele oorzaken de schuldigen zijn. De pop of man zijn niet in conditie. Als men de parus breezet en de pop is nog niet in de juiste broedconditie, bestaat de kans, dat ze wel eieren legt maar zich niet door de man laat treden. Dit kan gebeuren als de pop nog te jong is of nog niet geheel door de rui.

Omgekeerd gebeurt het wel eens dat de pop wel, maar de man niet in de juiste conditie is. Dit kan rui zijn, maar de man kan bijvoorbeeld ook te vet zijn. In het laatste geval is de geslachtsdrift sterk verminderd en in extreme gevallen kan de man zelfs impotent zijn. Als u het afgelopen seizoen tot ver in augustus met een bepaalde pop heeft gekweekt moet u haar in december of januari niet weer opnieuw in de broedkooi zetten. Pro-

beert u het toch, dan zal teleurstelling niet uitblijven.

Kijk ook eens na of de zitstokken in de broedkooi stevig bevestigd zijn. Last but not least, ook een gebrek aan de vitaminen A, B2 kan de oorzaak van de misère zijn. Bij een goede voeding waarbij u regelmatig ook groenvoer en gekiemd zaad heeft gegeven, hoeft u voor het hierboven beschreven vitaminegebrek niet bang te zijn.

Het embryo sterft af in het ei

Indien de voedselverstrekking van de oudervogels voldoende vit. A en vitaminen van het B-complex (vooral vit. B2) bevat, komt dit niet voor. Voorkomen kunt u het vitaminegebrek door groenvoer en gekiemd zaad te verstrekken eventueel nog aangevuld met biergistvlokken. Een eenmaal aanwezige tekort kunt u o.a. opheffen door verstrekking van in de handel verkrijgbare vit. B druppels, welke in water oplosbaar zijn. Ook kunt u de vit. B druppels op een schijfje appel of op een stuk gekweekt oud brood toedienen.

Vogel dood in ei, doch schaal is reeds aangepikt

Dikwijls een gevolg van een te hoge of te lage vochtigheidsgraad in het broedblok. De ideale vochtigheidsgraad ligt tussen de 55 en 65 procent. Veel vaker is een gebrek aan de vitaminen van het B-complex de reden dat het jong zich niet uit het ei kan bevrijden.

Sterfte van de jonge vogels enkele dagen na het uitkomen

De maagsappen waarmee de pop de jongen de eerste dagen voert is van slechte kwaliteit door een gebrek aan eiwitten die voor het totstand-

Storingsen tijdens de kweek

komen van de maagsappen moeten zorgen. Door voor een eiwitrijke voeding te zorgen voorkomt men dit probleem. De moeilijkheid met erwitten is, dat ze niet in het lichaam opgeslagen kunnen worden zoals bijvoorbeeld sommige vitamines en de vetten.

Een teveel aan eiwit wordt omgezet in energie, in vet of afgevoerd.

Wil men zijn vogels vlak voor het kweekseizoen extra goed verzorgen dan moet men minstens een maand voor het broedseizoen hiermee beginnen. Onderzoekingen op dit gebied hebben aangetoond, dat de samenstelling van het ei pas een maand nadat de gewijzigde voedselverstreking is ingevoerd, aantoonbaar veranderd is. Als een goed kweek- en opfokvoer kan ik u het volgende aanbevelen.

U neemt een halve kg. millet (La Plata) en vult dit aan met een handvol haver, wat witzaad en een beetje zonnebloempitten. Hieraan voegt u een kop magere melkpoeder toe en wat water zodat er een dikke brij ontstaat. Het geheel laat u nu 12 uur weken. Vóór dat u dit mengsel aan de vogels verstrekt moet u nog 5 druppels van een multivitaminepreparaat toevoegen.

Jongen groeien slecht

Wijst op een gebrek aan vit. A, D en vit. B-complex. Voorkomen zoals hierboven bij deze vitamine gebreken omschreven. Nestkast controleren op eventuele rode mijten (bloedluis).

Jongen worden geplukt

Meestal is de pop de boosdoenster, doch de man wil zich ook wel eens aan het verenplukken schuldig ma-

ken. In het laatste geval is de pop ook door de man geplukt en weten we dus de dader. In het algemeen is het plukken afgelopen als de jongen uitgevlogen zijn, doch in ernstige gevallen, dat we reeds na een goede week kunnen constateren, doordat ook het dons geplukt wordt, kunnen we niet zolang wachten. In lichte gevallen en bij een leeftijd van 3 weken kan men de jongen, als het niet te koud is, wel uit het blok halen en op de bodem van de kooi zetten. Het plukken is dan afgelopen maar een nadeel is, dat de jongen minder goed gevoerd worden dan in het blok. Beter kunnen we de jongen in een vroeger stadium overleggen, want op een leeftijd van 3 weken accepteert niet iedere pop jongen uit andere nesten. Proeven hebben aangetoond, dat een eiwitrijk dieet, waarin het aminozuur arginine in voldoende mate aanwezig is het verenplukken doet beëindigen.

Als u geen gelegenheid heeft om de jongen over te leggen moet u zich een flesje Daumex aanschaffen bij de drogist. Dit middel wordt gebruikt tegen het duimzuigen van kinderen en is dus onschadelijk. Als u hiermee de jongen instrikt zullen de ouders het jong besluit niet rust laten.

Spreidpoten

Er zijn kwekers die de pop de schuld geven. Men is van mening dat de pop te vast op de jongen zit. Ik deel deze mening niet, hetgeen natuurlijk niet zeggen wil dat ik gelijk heb. Persoonlijk ben ik van mening dat hier ook weer de voeding de oorzaak is. En wel een bepaald tekort op een bepaald moment in het leven van de jonge vogel. Een tekort dat niet meer ingehaald kan worden. Zo zou ook te verklaren zijn, dat de ene vogel uit

het nest spreidpoten heeft en de ander niet.

Doorslaggevende bewijzen voor mijn stelling heb ik nog niet.

Kruipers

De Kruipersziekte is een verschijnsel waarbij de jonge vogels vlak voordat ze het nest verlaten alle grote slag- en staartpennen laten vallen.

In de veerschachten van de afgeworpen pennen zit een roodbruine bloederige massa zodat wel van bloedpennen gesproken wordt.

De ziekte wordt veroorzaakt door een mutatie van een erfelijke factor, waardoor de normale eiwitstofwisseling belemmerd wordt, en die bij de dragers van deze gemuteerde factor een verhoogde eiwitbehoefte noodzakelijk maakt, doordat de normale hoeveelheid eiwitten in onvoldoende mate afgebroken, omgezet en weer opgebouwd kunnen worden. In de broedtijd als de oudervogels en de jongen een extra hoeveelheid eiwitten nodig hebben, zal het ziekelijke onvermogen van een normale eiwitstofwisseling tot het verschijnsel 'kruiper' lijden.

Omdat de kruipersziekte ons, van alle ziekten, de meeste zorgen baart kom ik hierop later, in een apart hoofdstuk, uitvoerig terug. Om een en ander echter te kunnen begrijpen moeten we eerst wat meer over de voeding en de erfelijkheid weten.

Pietpraat over Norwich

door Jan Kuiper

Vast staat dat de Norwich zich in de fokkerswereld een ruime plaats heeft bevochten, tegen alle concurrentie van andere rassen in; evenzeer staat vast dat er de laatste jaren steeds meer problemen rijzen in de fok van Norwichs. Het is jammer dat de problemen zo zorgvuldig verholen zijn, in feite brengt alleen een individueel gesprek met Norwichfokkers een deel aan de oppervlakte.

Vóór dat u zelfs maar begint te denken dat dit artikel problemen in de afzet van overtollig materiaal zal veroorzaken, zou ik u op het hart willen drukken om vooral het HELE betoog te LEZEN, en vooral niet lezen wat er niet staat!

Een misplaatst advies?

Voor sommigen onder u is dat misschien zo, voor anderen echter beslist niet; ik schreef in deze pietpraat-

jes een aantal maanden terug dat Lizards in de fok problemen opleveren en dat geen enkele koppeling garanties bood op het ontstaan van gave tentoonstellingsexemplaren. Een aantal lezers meende daaruit af te moeten leiden dat Lizards slechte broeders zijn volgens dat artikel, toch zijn de broedcapaciteiten niet ter sprake gebracht!

Terug naar het onderwerp van vandaag, de Norwich dus.

Globaal samengevat is veel van de problematiek terug te voeren tot twee hoofdpunten:

1. de verminderde vitaliteit
2. lumps

Beginnend met wat ik 'verminderde' vitaliteit noemde, veel Norwichfokkers klagen over het leggen en over het voeren, legfels van twee eieren komen veelvuldig voor bij dit ras, de pop blijkt vaak maar een matig voe-

derinstinct te demonstreren. Ongetwijfeld hangt het één nauw samen met het ander, nesten met maar 1 of 2 jongen erin zijn altijd probleemnesten geweest. Gewoon omdat de gezamenlijke kracht van die paar jongen niet in staat is om de moeder als het ware van het nest te 'tillen' en haar zo te sommeren om voer te gaan halen.

Kanariepoppen, dus ook Norwichpoppen, bezitten een 'ingebouwde' voedingsdrang, het is buiten kijf dat deze drang stimulatie behoeft, met weinig stimulatie ontstaat een mindere drang. Voltallige legfels van 2 eieren zijn niet normaal, gemiddeld legt de kanarie iets meer dan 4 eieren per legsel. Dat gemiddelde zou ook op moeten gaan voor de Norwich, luisterend naar de fokkers concludeer ik dat dat niet wordt gehaald in dit ras.

Wetend dat de matige eierproductie voor lief moet worden genomen omdat daar toch niets aan te verhelpen is adviseer ik u om er zorg voor te (gaan) dragen dat er ook in een Norwichnest minstens vier eieren komen te liggen, het is zonder al te veel moeite mogelijk om dit te realiseren, met als gevolg dat de moeder sterker wordt gestimuleerd om voedsel te gaan halen.

De lumps

Heeft u uw eigen Norwichs al eens zorgvuldig getaxeerd op de bevederingslengte?

Norwichs, óók de 'intensieven', bezitten een zeer royale bevedering, naar mijn mening mag dat ook 'schrikbarend' royaal worden genoemd. Denk niet dat deze bevedering aangewaaid is, zij is het automatische gevolg van het steeds maar weer aan elkaar paren van langbevederde vogels, over een lange periode.

Hoe lang?

Minstens vijftig jaar, het zou evenwel ook al wel 100 jaar het geval kunnen zijn, dat is in ieder geval niet meer terug te draaien, wat gebeurd is is gebeurd en daarmee basta.

Mede door deze langjarige paringsmethodiek bezitten we vandaag een erfenis waar we eigenlijk helemaal niet gelukkig mee zijn, we kunnen die erfenis niet eens weigeren.

Dat lumps een echt probleem zijn moge blijken uit de zeer verschillende meningen die over het optreden geuit worden, de opvattingen lopen uiteen van voedingsgebreken, erfelijke afwijking, tot en met de bevederingsstructuur. Derhalve is mijn mening voor een aantal onder u in ieder geval discutabel, toch blijf ik de mening toegedaan dat de lump automatisch ontstaat door het **te ver** doorfokken in de richting van een lange bevedering. En omdat Norwichs langbevederd zijn moeten ze als

lumpgevoelig ingeschat worden.

Iedere paring van langbevederde ouderdieren bergt het gevaar van lumpvorming in zich, ook en vooral bij de Norwich, zodat de strijd tegen de lump in dit ras bij voorbaat als verloren mag worden beschouwd. Gezien de praktijkresultaten is zelfs het gebruik van lump-vrije ouderdieren geen afdoende garantie, tenzij... Tenzij ook bij de Norwich veel vaker gebruik gemaakt gaat worden van echt kortbevederde fokdieren, dat **MOET** op **LANGERE** termijn resulteren in het terugdringen van de lumpvorming bij dit ras.

Naast de bevederingslengte moet streng geselecteerd worden op kopformaat-nekvulling-lengte van de staart en lichaamsbouw, hopend dat bij u grote aantallen lumpvrije Norwichs geboren worden zal ik met u de volgende maand de Japan Hosoo behandelen, **TOT DAN!**

SUCCES-M VLAKBROEDERS

Afhaalprijs: f. 465,-

De roosters dienen om grote én kleine eieren tegelijk uit te broeden. Alle machines worden gebruiksklaar afgeleverd. Alle onderdelen, zoals broedthermometers, vochtmeters, schouwlamp, aethercapsules, electron thermostaten, Elstein warmtestralers, bouwtekening -M-los verkrijgbaar. Vraag de prijslijst!!

BROEDMACHINEFABRIEK SUCCES
VAN HELVOORTLAAN 31 - WOERDEN - TEL. 03480-12667

EDELCHEMIE PANHEEL B.V. vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEÓFLEX E-3-X,
de beproefde frisse
INSECTENDODENDE verf
voor uw hokken, voliére,
broednesten, etc.
Het gebruik van insecticide
is 100 x minder.

Bel ons op... telefoon 04747-22 20

Zóveel vrije tijd in uw vogels? Dan ook de bèste voeding!

Evenals voor uzelf is ook voor uw vogel goede voeding voorwaarde voor een perfecte conditie.

En topconditie leidt tot topprestaties.
Daarvoor zorgt **KASPER/FAUNAFOOD** met speciale voeders voor alle vogelsoorten.

KASPER/FAUNAFOOD -
voorwaarde voor gezondheid en prestatie.

KASPER/FAUNAFOOD -

Postbus 300, 3840 AH Harderwijk, Telefoon 03410 - 153 54

WAT
LEZERS SC
HRIJVEN WAT
LEZERS SCHRIJVEN
WAT LEZERS SCHRIJVEN
WAT LEZERS SCHRIJVEN WAT
LEZERS SCHRIJVEN WAT LEZERS SCH

Koninkrijk 3

In ons democratische landje mogen we gelukkig vrijuit discussiëren, een recht waar we dan ook graag gebruik van maken. Jammer eigenlijk dat er geen landelijke vergaderingen bestaan waar we elkaar eens (figuurlijk) lekker in de haren kunnen vliegen. Zolang deze gelegenheid niet bestaat zullen we het met rechtstreekse contacten moeten doen óf via een korte reactie in Onze Vogels.

Allereerst, geachte vogelvriend Voorheyen, noemt u in uw reactie op mijn artikel inderdaad de gigantische afmetingen van de Gouldamadine van maar liefst 170 of 190 mm. Inderdaad forse vogels met deze afmetingen, maar zoals u zelf kunt lezen op pagina 383 (jrg. 1980) schreef ik letterlijk: een aardig gemiddelde wijst maar liefst op 12 cm waarbij dan nog de verlengde staartpennen van 5 tot 7 cm komen.

Wanneer Mr. Disney konstateert dat de maximum lengte 140 mm bedraagt twijfel ik daar geen moment aan, hoe zou ik kunnen! Alleen, praten we dan over de lengte zonder óf mét staartpennen?

Wanneer we b.v. eens in de door u zozeer verguisde boeken kijken en we nemen uit de serie Vogels van Australië deel 2, dan zien we daarin een afdruk van de originele tekening die Mr (of mogelijk Mrs) Gould maak-

te van een Gouldamadine mét verlengde staartpennen. Ik neem onmiddellijk aan dat de tekenaar(esse) geen enkel belang had bij een paar verzonden staartpennen en dus vrij nauwkeurig te werk is gegaan. Wanneer we dan de door u genoemde afmeting van 140 mm gebruiken zou onze Gouldamadine zo ongeveer de afmetingen hebben van een goudbukje en alzo vele malen op tentoonstellingen dóór de tralies van zijn kooi het luchtruim hebben gekozen. En wat schrijft Dr. Vriends in het boek Ontmoetingen met Australische vinken, een boek geschreven naar aantekeningen van een drie-jarige studiereis? Grootte 12-13 cm, staart 6-7,5 cm.

Een rekensom? 12-13 cm min 6-7,5 cm is ongeveer 6 cm. Gelooft u het werkelijk? Zou het dan tóch $12 + 6 = 18$ cm zijn? Het antwoord laat ik aan u en de lezers. Moeten we dan tóch gaan selekteren op formaat, maar ook op staartlengte?

U vermeldt ook dat ieder jaar een tiental gefortuneerde Zuid Afrikaanse en Amerikaanse liefhebbers naar Nederland komen om kweekvogels aan te kopen. Wel, misschien is het voor u én de lezers interessant te weten wat Leon Malan, sekretaris van de Australiese Vinkvereniging

van Suid Afrika mij schreef: Ek sou graag voëls van Nederland of België wou aankoop maar dit is tans onmoontlik om enige voëls vanaf België of Holland te krij daar ons regering 'n verbod geplaas het op die invoer van die voëls uit België of Holland. Om voëls van Holland oor West Duitsland te bring in buiten die kwestie daar ek verneem alle voëls wat die land binnekom vir drie maande in kwarentijn gehou moet word, m.a.w. voor hulle my bereik sal die enige iets op tot 4 maande wees wat net ramspoe-dige gevolge kan meebring.

Deze gegevens dateren van oktober 1980. Hoe doen die gefortuneerde liefhebbers dat dan? Een punt om eens over na te denken.

Eigenlijk zijn er maar een paar beweringen waar ik me over heb opgewonden, namelijk dat u schrijft: Onze Vogels is een waardevol tijdschrift dat helpt bij het zoeken. Er staan soms echte waarheden is, maar ook erg veel halve en ook echte onzin. En verder: Ook hier zal ik aantonen dat een aantal genomen stellingen onjuist is en berust op bar- en bakerpraat dat met het belang van vogel-liefhebbers een kweken niets te maken heeft.

Allereerst moet u bedenken dat de schrijver van welk artikel dan ook zich er heus terdege van bewust is dat zijn beweringen door 50.000 lezers nauwlettend bestudeerd wordt en hij het zich dus doodgewoon niet kan veroorloven onzin te verkopen. Bovendien is er nog een redactie die ter zake kundig is. Wanneer u bovendien nog het woord bar- en bakerpraatjes gebruikt vraag ik me af waarom u zich niet eerder onder de (veel te kleine) rij van schrijvers geschaard heeft. De enige bedoeling van de schrijvers van artikelen in dit maandblad is het dienen van ons aller vogel-hobby, zonder enig belang, onkosten-vergoeding of ekstra verdiensten.

Cees den Hartog

Nogmaals catamenia analisis

Ik wil hiermee nog een keer reageren op de artikelen over de naamgeving van CATAMENIA ANALIS. In 'Onze Vogels', vorige jaargang - blz. 276 en 524 wordt deze soort bandstaartvink genoemd. Op blz. 404 vinden we een pleidooi van de heer Van Praet voor de meer verantwoorde naam BLAUWGRIJS BERGPAAPJE. Met deze laatste benaming ben ik het volledig eens. De naam bandstaartvink is volgens mij zondermeer ongelukkig gekozen en kan verwarring wekken.

Ten eerste is deze vogel beslist geen vink, maar duidelijk een paapje. Misschien dan wat afwijkend van de Sporophila-soorten maar de naam BERGpaapje vangt dit uitstekend op, zoals ook de heer Van Praet al schrijft.

Ten tweede is de naam bandstaartvink afgeleid van de band die de vogels tonen in hun staart. Die band is dus het onderwerp en de staart is slechts een plaatsaanduiding. Het gaat dus om een staartband; derhalve zou de naam dan altijd nog staartbandvink moeten zijn. Dit levert mijns inziens te veel verwarring op met de bandvink; het doet mij in ieder geval denken aan een bandvink met een op één of andere manier bijzondere staart.

Mijn konklusie is dan ook dat de naam bandstaart- of staartbandvink (en dan vooral de naam vink) een verkeerde benaming is.

De heer Wiersma (blz 524) vindt dat we ons maar niet druk moeten maken over verkeerde namen. En inderdaad, wanneer deze namen ingeburgerd zijn, heeft dit weinig zin. Maar in dit geval, nu de naam nog niet ingeburgerd is, kunnen we veel beter een verantwoorde naam bedenken, en zorgen dat deze ingeburgerd raakt.

Trouwens de heer Wiersma begint met te vertellen dat hij geprobeerd heeft de engelse naam band-tailed seedeater te vertalen. Als je dit doet kom je zondermeer op de naam paapje. De paapjes worden n.l. in het engels seedeater genoemd (bv. Sporophila torqueola = wikeelpaapje wordt in het engels white-collared seedeater). Band-tailed wil zeggen met staartband. Letterlijk vertaald wordt het dus STAARTBAND PAAPJE.

De naam blauwgrijs bergpaapje vind ik dan nog beter omdat deze door de toevoeging berg-, ook nog het kleine verschil met de Sporophila-soorten aangeeft. Ook de toevoeging blauwgrijs- vind ik beter omdat dit de hoofdkleur van de vogel aangeeft. De staartband is weliswaar een opvallend kenmerk, maar geen overheersend iets, hetgeen de blauwgrijze kleur wel is.

Het alternatief BLAUWGRIJS BERGPAAPJE van de heer Van Praet is voor mij de juiste oplossing. Laten we dit in het vervolg gaan gebruiken, we hebben tenslotte al voldoende ongelukkig gekozen nederlandse namen voor vele vogelsoorten.

Dan nog wat anders. Ook voor tentoonstellingen levert de naam bandstaartvink problemen op. In welke klasse moet u ze inschrijven? Als Amerikaanse kleurvink in klasse 229? Of misschien in klasse 228 omdat ze toch ook wat verwant zijn aan de gorzen? Of toch als paapje in klasse 230? En dan praat ik nog helemaal niet over de mensen die door de naam in de war raken en ze inschrijven in klasse 224 bij de bandvinken of in klasse 225 bij de mexicaanse soorten. U ziet het, massa's problemen! Er zijn vast nog wel meer goede redenen te bedenken om de naam blauwgrijs bergpaapje te gaan gebruiken.

Ik denk dat ik echter voldoende overtuigende redenen heb genoemd. De naam dekt de lading volledig en kan weinig verwarring veroorzaken. Het lijkt me een doorslaggevende reden om de naam te gaan gebruiken.

PS. Ook ik ben in het bezit van een paartje van deze prachtige vogeltjes. Helaas is het mij nog niet gelukt er mee te kweken. Ondanks verschil van mening over de naam, hoop ik dat dat geen beletsel vormt voor de uitwisseling van gegevens over houden en kweek van deze vogels.

Pieter van de Hooven
Hoffmannstraat 45
8031 PD Zwolle

Noot redactie:
De discussie over beide onderwerpen menen we te moeten eindigen.

De volière van de maand

Na enkele jaren aansukkelen met de volière, staat er nu een kooi naar onze zin en zoals we al reeds jaren in gedachten hadden.

Door in de wintermaanden en tijdens ziekte veel te lezen werd de kooi voorbereid en tal van ideeën uitgewerkt. Zo hebben we eerst de betonnen vloer gemaakt en daarop de stenen muurtjes gemetseld. De kooi is door invalide vader met zijn zoon gezet in pijnvrije lagen en uurtjes, dus door 2 amateurs en geen professionals. Hierin daar zal dan ook wel iets te verbeteren zijn en wij zijn dan ook niet bang voor commentaar uwerzijds.

Allereerst hebben we op de betonnen vloer en muurtjes een geraamte gezet van hout van 4 x 4 cm. op een engte van 5.60 en een breedte van 1.40. Hierop ligt een dak van pvc golfplaten dat schuin naar voren afloopt om de naaste burens geen wateroverlast te bezorgen. Aan de voorkant werd later een goot en regenpijp geplaatst.

De kooi is verdeeld in 5 kooien teder voor één koppel apart. Eerst werd de achterkant betimmerd met hout zodat we de blokken, en planken voor fruit en eetschalen, goed kunnen bevestigen. Daarna werden de tussenschotten en deurtjes gemaakt. Alles werd vastgezet met hoekijzers en schroeven zodat als het nodig is dit makkelijk vervangen kan worden. Het laatste werk was natuurlijk het gaas aan de voorkant. In eerste instantie hadden wij buiten de kooi een instapluik gemaakt. Zie foto 1, maar omdat we later van vele hoorden dat dit de kooi ontsierde, hebben we die weer afgebroken en in de kooi van de roodrug-

gen een laag instapdeurtje gemaakt vooral omdat de roodruggen de rustigste vogel is tegenover de andere soorten die we houden. Onder, in het front zijn luikjes gemaakt zodat we van buitenaf water kunnen verversen. Daarboven zit, op de foto's zichtbaar, bij elke kooi een zwarte plaat. Dit is speciaal voor de winterkou gemaakt. Bij mooi weer kunnen we die gemakkelijk verwijderen. Van bovenaf hebben we rieten rolgordijnen gemaakt, ook al voor wind en regen, vooral omdat we steeds de slechtste wind hebben. De zitstokken zijn van door staatsbosbeheer reeds gekapte bomen uit de bossen. Hierop kunnen ze lekker bijten en die zijn ook zo te vervangen. Op de betonnen vloer strooien we zilverzand, en ook dat is bij het schoonmaken zo weggeveegd en vervangen.

De hobby is begonnen met grasparakieten, valken- en roodruggen tot nu de rosellasoorten. De pracht stanleybleekkoppen en pennantrosellas

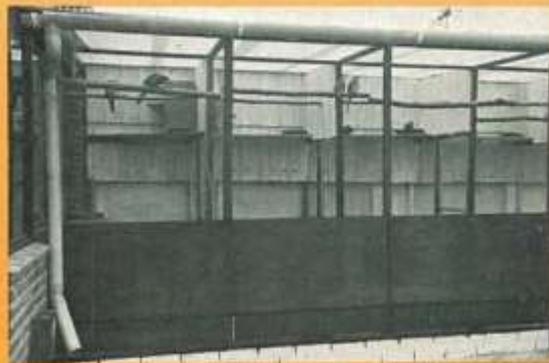
hebben elk een eigen kooi van ± 90-120 breed en één koppel roodruggen zit er ook nog in.

De eerste kooi van ons stond aan de andere zijde van de achterplaats maar door burens en katten zijn daar verschillende nesten met jongen verstoord en we hebben toen besloten om een kooi aan de andere kant te zetten. Alleen één groot probleem hebben we nog wel, de katten en hopelijk weet iemand hierop een goede oplossing. Het afgelopen broedseizoen is hierdoor ontzettend gestoord, zodat we slechts één pennantrosella hebben kunnen overhouden.

Aldus schreef ons, A.P. v. Deursen, Berlaerstr. 17, Helmond. Nu, commentaar geven we echt niet. Het lijkt ons een goed vogelverblijf, zeker voor de soorten die u heeft. Wat de katten betreft, zie pagina 444, jaargang 1980. Best een goed en gemakkelijk uit te voeren idee. Succes ermee.

Vervolgens laten we een van onze trouwe Belgische leden aan het woord.

De volières zoals te zien op de foto's, werden gebouwd in 1973. De achterwand bestaat uit gegalvaniseerde ijzerplaten die eens per jaar een laag lichtblauwe verf krijgen. Het geraamte bestaat uit hout en dit wordt elk jaar geveerd in het zwart. Het dak van de volière is voor de helft over-

dekt met gegolfde plastic platen. De acht naast elkaar gebouwde vluchten zijn 2 m hoog, 2 m lang en 1 m breed. Heel de constructie rust op een fundering die 1 m diep in de grond zit, om ongenode gasten zoals muizen en ratten weg te houden uit de volières. In elke buitenvlucht is een vlierstruik geplant en in de hoeken worden ook nog dennetakken bevestigd om genoeg nestgelegenheid te bieden aan de vogels. In elke volière zit een koppel kleurafwijkende huis- of ringmussen, zoals albino-, bruine-, agaat-, bruinpastel en witkop huismussen en bruin-, opaal- en bruinopaal ringmussen. Wanneer ik elk jaar één of twee kleurafwijkingen kweek, ben ik al dik tevreden, maar ook mijn vriend Driesmans met wie ik in duo speel op de tentoonstellingen, kweekt er dan nog wel enkele bij, zodat we elk jaar toch met een nieuwe kleur huismus op de shows kunnen verschijnen. Rudy is vooral gespecialiseerd in Pastel goudvinken, heel mooi.

Op de bodem loopt in elke volière een trio Japanse kwartels ook allemaal mutaties, deze eieren worden weggenomen en in een broedkast gelegd. Het broeden gebeurt slechts 3 maal en dan heb ik ± 100 á 150 kwartels. Het jaar 1980 was bijzonder nat en slecht en zo geraakte ik slechts aan 50 kwartels. De natuur speelt dus nog mee in de vogeliefhebberij. Alle koppels mussen verdragen geen medebewoners zoals andere inlandse vogels, maar toch wordt er geprobeerd om in elke vlucht een koppel te plaatsen voor de bastaardkweek. Deze eieren worden dan ondergelegd bij kanaries die gehuisvest zitten in een hok van 2 m bij 2 m en 2 m hoog. Hier zitten de kanariëpoppen elk afzonderlijk in kooien van 60 cm breed, 40 cm hoog en 40 cm lang. Dit zijn geen mooie maar gewone bonte en miskleur kanaries, maar wel poppen die heel goed broeden en kweken kortom poppen die voor geen geld te koop zijn. Wanneer er eieren of jongen ondergelegd worden van insect-

tenetende vogels, neem ik 2 soeplepels Cédé eivoer, 15 meelwormen, enkele vleesmaden en enkele miereitjes, alles fijn gemalen met de elektrische koffiemolen en de kanaries voeren insecten zonder dat ze het zelf weten wellicht? Meestal lukt het nog wel ook maar niet altijd natuurlijk. Dan blijft er nog mijn kweek en tentoonstellinghok over, met een heel groot raam, 2 m bg 2 m dat openschuift. De muren zijn dubbel gemetseld, het dak is goed geïsoleerd met dikke dowplaten, een soort schuimrubber, de vloer is beton, bekleed met plastic tegels.

De warmte wordt geregeld met de centrale verwarming, één radiator is voldoende om 15°C te garanderen tijdens de kweek- en tentoonstellingsperiode.

In het hok worden de zebravinken gekweekt: bleekrug-, masker- en zilverenbleekrug. De maskers worden alleen gebruikt om de kleur van de bleekrug te perfectioneren. Aan de zilverenbleekrug beleefde ik het meest plezier als zebravinkenliefhebber. Met zo een kleurslag won ik het Wereldkampioenschap COM te Breda in het land van de zebravink. De laatste 3 jaar kweekte ik 1040 zebravinken. 22 koppels elk apart in kweekkooien van 40 cm x 40 cm x 40 cm en nestkastjes van 12 cm x 12 cm x 12 cm. Een geheim om goede zebravinken te kweken heb ik niet. Ik hou alleen de grootste en mooiste om verder te kweken. Tijdens de kweek eivoer cédé, trosgierst, sepiagrut en een goede exotemengeling. En vooral steeds badwater tijdens het broeden. De vochtigheidsgraad is in mijn hok tijdens de kweek 80%. Alle vogels die ik kweek en op de een of andere manier boven hun soortgenoten uitsteken gaan vanaf het moment

dat ze zelfstandig zijn in TT-kooien, o het nu Europese, kwartels, zebravinken, kanaries, of andere exoten betreft, alles moet tam worden en goed afgericht. Dat vraagt natuurlijk enorm veel werk en enkele dagen op vakantie zit er voor mij nooit in, want juist voor de tentoonstellingen zit ik altijd met een 100-tal vogels in de TT kooien.

Elk jaar doe ik zo een 20-tal tentoonstellingen. De vogels die ik kan gebruiken voor de kweek worden slechts enkele keren tentoongesteld de allerbeste bastaarden mogen blijven en deze gaan na de tentoonstellingen in kooien elk apart van 60 cm breed - 40 cm hoog - 40 cm diep. En de rest wordt van de hand gedaan zodat er niet meer dan 20 specifieke TT-vogels gehouden worden, kleurafwijkingen en bastaarden. Mijn bijzonderste kweekresultaten die lukten:

1976 één albino huismus
 1977 Lutino groenvink x kanarie, 1 lutino, 1 albino, 1 zilveragaat en 1 goudagaat.
 1978 één bruine huismus plus 420 andere vogels.
 1979 één kruisbek plus 570 andere vogels.
 1980 één bruinpastel huismus plus 520 andere vogels.
 Niet dat ik de pretentie heb om onze uitslagen op te schroeven, maar met beperkte middelen en op geen al te grote ruimte hebben we toch al voor enkele serieuze uitslagen kunnen zorgen, op de Wereldtentoonstellingen COM:
 1974 Mechelen-België 1 zilver, 1 brons
 1977 Duitsland 1 gouden, 1 zilverer en 1 bronzen medaille

1978 Nederland 2 gouden, 1 zilveren en 2 bronzen medailles

1979 Tjechoslowakije 1 gouden, 3 zilveren en 3 bronzen medailles.

Ook de Belgische kampioenschappen werden al dikwijls enkele medailles armer gemaakt, 25 x goud, 18 x zilver en 15 x brons. De formule van ons succes, we zijn twee maniakken voor de vogels, met een echte passie voor het kweken.

Rudy kweekt met Pastel goudvinken. Alle kleuren Cini's, Phaeo, Isabel, Pastel, Lutino Cini's om er enkele te noemen. Bruine, Opaal en Bruinopaal ringmussen. Pastel sijsjes, agaats botvink, witte Appelvink en huismussen in Bruin en Pastel.

Ikzelf heb met gespecialiseerd op de zebrevinken: bleekrug, zilver bleekrug en masker. Japanse kwartels in bruin, isabel, pastel, agaats, roodbruin, kastanjebruin crème Bastardkweek met en zonder kanariebloed, Europees x Europees, Exoot x Exoot. Kanaries, groen, goudisabel en satinet. Bandvinken met geelbandje. Kleurafwijkende Groenvinken, Lutino en bruin. Kleurafwijkende huismussen, albino, bruin, pastel, bruinpastel. Kleurafwijkende ringmussen, bruin, opaal en bruinopaal. Europese vogels, Barmsijs, kruisbek, enz. Valkparkieten en Bourkesparkieten.

Alles kweekt bij mij óók niet zoals ik

het zou willen, maar dat zal geluk, veel geduld, doorzettingsvermogen, feeling om de koppels samen te stellen en een nooit ophoudende waakzaamheid over de gezondheid van de vogels vragen. Het rein houden van hok en kooien, de ambitie hebben om betere uitslagen te behalen dan vorig jaar. Nooit denken, ik heb de beste, er kan mij niks meer gebeuren, want winnen en verliezen ligt heel dicht bij mekaar. Tegen mij zegt men dikwijls, ge zijt de slaaf van uw vogels, dat is mis, maar ik ben wel de slaaf van mijn ambitie. Ook zou ik langs deze weg iedereen willen bedanken die in zijn leven al één artikel schreef en aan hen die nog nooit een artikel schreven zou ik zeggen, neem eens de pen, want ook u heeft wel iets beleefd met uw vogels, of niet soms, en uw collega's kunnen er wellicht iets bijleren. De meeste vogelliefhebbers die mij slechts kennen uit een artikel of een uitslag van een tentoonstelling denken, omdat ik er al zo lang mee bezig ben, dat ik al een oud ventje ben. Zo oud ben ik echter niet, want met mijn 34 jaar kunnen de vele liefhebbers nog wel wat concurrentie verwachten van mij en mijn vriend Rudy, die er 33 is. Mijn kweekhok

staat altijd ter beschikking van iedereen om eens een kijkje te komen nemen, maar wel moet je op voorhand verwittigen. Kijken kost helemaal niks, zo dat was het dan.

Van Mingeroet Alois
Jutestraat 41,
Zeke België.

Niet overhaasten

Voor veel liefhebbers is het kennelijk onmogelijk, om in het vroege voorjaar, of beter kunnen we misschien zeggen nog gedurende de wintermaanden, geduldig het moment af te wachten waarop de kanariepopjes bij hun partners mogen.

Steeds meer horen we, dat er in januari al jonge kanaries zijn en als de voorbereidingen goed waren en de jonge vogels vlot opgroeien, is de liefhebber met z'n vroegbroed 'n stukje voor op de wat latere, z.g. koudkwekers.

Geheel ongevaarlijk is dat erg vroege begin kennelijk toch niet, vaak hoor je wat aanloopproblemen, die er dan op zouden kunnen wijzen dat de voorbereidingen niet optimaal of de voorbereidingstijd niet lang genoeg geweest zou zijn of dat men niet zorgvuldig genoeg met de verlichting is omgesprongen, waardoor mogelijk 'n te jonge vogel te vroeg tot broeden werd aanzet.

Naarmate de tijd verstrijkt, horen we minder van dat soort problemen. Plotseling met de kanariekweek starten, is fout.

Al zijn er in januari soms al een paar mooie dagen en al heeft een kennis, die onder wat andere omstandigheden kweekt mogelijk al jonge vogels, toch mag men dan niet overhaastig te werk gaan.

Bedenk dat alles z'n tijd moet hebben en dat een goede start uitsluitend kan, als de voorbereidingen goed waren, uw vogels niet te jong zijn en zowel mannen als poppen volledig rijp zijn voor de kweek.

Zo niet, geef ze dan de kans niet, het is niet zinvol daarbij naar de kalender te kijken, kijk liever of uw vogels aan de eisen voldoen en de hun toegevoegde partner reeds accepteren. Zo niet, dan niets forceren en de vechtende vogels niet bij elkaar laten zitten.

Onrust in de broedkooi is een ware ramp.

Komt er tijdens of meteen na een periode van ruzie toch een legsel, dan zien we vaak dat de eitjes onbevruucht zijn.

Een legsel van een te jonge of niet geheel broedrijpe pop is meestal erg

klein voor wat betreft het aantal eitjes, soms zijn die eitjes ook nog erg klein van afmeting, hetgeen overigens meer voorkomt bij jonge, dan bij overjarige popjes.

Bij een gerichte kweek, worden de partners zorgvuldig gekozen, er wordt op gelet dat bepaalde tekortkomingen van b.v. de pop, aangevuld kunnen worden door hetgeen de man op dit punt juist overdadig heeft.

Begin je te vroeg en accepteren de partners elkaar niet, geef ze dan niet meteen de kans met 'n ander maar wacht het juiste moment geduldig af. Geef even later datzelfde koppel nog eens de gelegenheid, het waren toch naar uw mening de juiste en meest geschikte partners en juist dat geeft de meeste kans op een kwalitatief goede nateelt.

Eventueel sneller resultaat met een andere partner zou immers mindere kwaliteit nateelt opleveren en dat was immers niet de doelstelling.

Overhaast te werk gaan is fout, overhaast veranderingen aanbrengen meestal eveneens fout, haastig en b.v. na drie dagen broeden al eitjes controleren maakt u niets wijzer met een extra kans op negatief resultaat, na 'n paar dagen broeden is immers niet met zekerheid te zeggen of 'n eitje bevrucht is of niet.

Bovendien is het verjagen van een broedende pop, niet zonder risico. Meerdere malen neemt een geschrokken popje 'n eitje mee over de rand van het nest en ook daardoor weer een kans op negatief resultaat. Controleer je toevallig een nest op een moment dat de jongen bezig zijn uit de eitjes te komen, denk dan niet te vlug dat je daarbij even moet helpen omdat er b.v. eentje bij zou zijn, die naar uw mening niet snel genoeg uit het eitje zou kunnen komen.

Haal geen klevende eischaal of een nog klevende dop weg, uitsluitend een geheel loszijnde dop mag je weghalen maar echt nodig is dat ook niet. De pop zal dit zelf wel regelen, meestal geeft dat de minste risico's en niet zelden eet de pop een deel van de eischaal zelf op.

Het is overigens wel mogelijk dat een jonge vogel, nog klevende aan de

dop, samen met die dop, door toedoen van de moeder, op de bodem van de broedkooi geraakt.

De zuiveringsdrang van de pop gaat wel eens te ver en zodoende komt dat wel eens voor. In dit geval hoeft de liefhebber z'n drang om snel hulp te bieden en in te grijpen, niet langer in toom te houden. Hoe sneller de jonge vogel weer warm in het nest komt, hoe beter het is.

Vind je de jonge vogel koud en schijnbaar dood op de kooibodem, dan niet meteen wegwerpen. Door de jonge vogel goed te verwarmen, komt er in zeer veel gevallen weer leven in, natuurlijk niet altijd reeds na 20 of 30 seconden maar als er immers kans op resultaat is mag het gerust 'n paar minuten duren, vind je niet? Overhaast zo'n poging opgeven, geeft zelden resultaat. Veel jonge vogels zijn op het nippertje gered doordat de liefhebber ze gedurende een korte periode verwarmde en terug stopte in het nest.

Dit terug plaatsen is uitsluitend zinvol, als het op de bodem geraken van de jonge vogel, een ongeluk is. Wanneer de pop opzettelijk een paar keer dezelfde jonge vogel uit het nest gooit, is het meerdere malen terugplaatsen zinloos. Ook het onderbrengen bij een pleegmoeder geeft meestal niet het gewenste resultaat en het jonge vogeltje zal slechts zelden overleven.

Was de moeder door haar instinct tot die daad gedreven?

Zeker niet uitgesloten.

Zijn de jonge vogels een paar dagen oud en groeien ze voorspoedig op, dan niet meteen klaar staan met de ringen.

Het te vroeg ringen brengt ook het risico met zich mee, dat de pop de ring met de jonge vogel, uit het nest gooit. Nestzuivering is immers ook een taak van de moeder.

Daarom geduldig wachten tot de jongen het nest zelf niet meer bevullen, op dat moment heeft de pop de taak van zuiveren vanzelf niet meer en vanaf dit moment kunnen we de ringen aanschuiven zonder noemenswaardig risico.

Mogen we uit het bovenstaande concluderen, dat steeds door geduldig het juiste moment af te wachten, zowel vóór als tijdens de kweek, maar ook buiten deze periode's, betere resultaten verkregen zullen worden dan door impulsief en overhaast te handelen.

A. van Eck.